

**Projekt Erasmus+ KA171-2023
[nr 2023-1-PL01-KA171-HED-000146303]**

**„Mobilności studentów i pracowników uczelni między krajami programu
i krajami niestowarzyszonymi z programem”**

BAŁKANY ZACHODNIE (REGION 1)

Wydział Społeczno-Ekonomiczny - Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Koordynator instytutowy projektu: dr Piotr Sieniawski

współpraca z
University of New York in Tirana (ALBANIA)

ADEKWATNOŚĆ STRATEGII

Planowany projekt wpisuje się w Strategię Rozwoju UKSW na lata 2022-25, której jednym z priorytetów jest umiędzynarodowienie Uczelni poprzez internacjonalizację kształcenia i badań, a także otwarcie bram Uczelni na nowe kultury i kraje, w tym, pozaeuropejskie. UKSW stawia sobie jako cele strategiczne wzrost międzynarodowej mobilności, ubogacenie programów kształcenia, włącznie z wprowadzeniem treści międzynarodowych do curriculum oraz budowanie międzynarodowych zespołów badawczych. Strategia zakłada także wzrost rozpoznawalności uczelni na arenie międzynarodowej poprzez zainteresowanie ofertą UKSW zagranicznych naukowców. Wymienione cele są także priorytetami wymienionymi w Strategii Rozwoju Wydziału Społeczno- Ekonomicznego (WSE) na lata 2021-25, który zakłada m.in. rozwój współpracy międzynarodowej, umiędzynarodowienie badań i kształcenia. Wydział SE dąży do dynamizacji wymiany naukowej i studenckiej, co bezpośrednio przełoży się na promowanie i popularyzowanie prowadzonych przez Wydział badań i projektów. Założenia te będą realizowane przez przyjazd naukowców z Albanii i prowadzenie przez nich wykładów oraz prezentację wyników badań, a także wyjazdy polskich wykładowców do Albanii. University of New York Tirana (UNYT) jako pierwsza prywatna uczelnia w Albanii, uznana za „Harward Bałkanów”, aspiruje do stania się dynamicznym, wielokulturowym i wiodącym ośrodkiem szkolnictwa wyższego na Bałkanach i poza nimi. UNYT postrzega internacjonalizację jako główny komponent strategii rozwoju Uczelni. Misją UNYT, wpisaną do Strategii Internacjonalizacji UNYT, jest zapewnienie studentom możliwości uzyskania stopni naukowych na wszystkich poziomach kształcenia, w różnych specjalizacjach akademickich i zawodowych, we współpracy z prestiżowymi uczelniami amerykańskimi i europejskimi. UNYT prowadzi innowacyjne badania oraz zajmuje wysokie miejsce w rankingach uczelni wyższych Albanii, dlatego nawiązanie współpracy naukowej korzystnie wpłynie także na umiędzynarodowienie UKSW. Strategicznym celem UNYT jest współpraca z wiodącymi uczelniami UE i poza nią, co przełoży się na wdrożenie najlepszych praktyk

z innych zagranicznych uczelni oraz curriculum. Współpraca z UKSW wpisuje się w ten cel poprzez międzynarodowe, synergiczne projekty i mobilności kadry oraz dążenie do zostania liderem umiędzynarodowienia wśród albańskich uczelni.

UNYT prowadzi innowacyjne badania w obszarze badań społecznych, w szczególności politologicznych i socjologicznych. Dotyczą one migracji i zmian w aktach prawnych dotyczących kwestii uchodźstwa na Bałkanach. Prowadzone są badania nad ocenami społecznych skutków transformacji politycznej w regionie Bałkanów Zachodnich. UNYT prowadzi także badania dotyczące nastrojów społecznych oraz oceny transformacji ustrojowej.

Drugim obszarem są badania politologiczne i socjologiczne dotyczące integracji europejskiej państw Bałkanów Zachodnich. Według danych, w lutym 2020 r. 97% społeczeństwa Albanii wspierało proces integracji Albanii do struktur UE. W ramach wykładów, badacze z UNYT przedstawią czynniki, które skutkują wysokim poparciem integracji europejskiej w Albanii oraz zaprezentują porównanie z innymi państwami Bałkanów Zachodnich, w których występują większe podziały w percepcji społecznej, jak np. w Serbii.

Wspólnymi obszarami badań naukowych między UKSW a UNYT są: nauki o polityce i administracji, w szczególności kwestie percepcji zmian społecznych w procesie transformacji ustrojowej. Wspólnym obszarem jest również obszar europeistyki, a w szczególności proces integracji państw do struktur UE oraz komparacja percepcji tych procesów na tle państw Bałkanów Zachodnich. Region ten należy do głównych obszarów zainteresowań naukowców UKSW, gdyż jest on przedmiotem badań politologów pod względem separatyzmu etnicznego (rozpad byłej Jugosławii), procesów państwowotwórczych i budowania instytucji państwowych (Kosowo), percepcji procesów społecznych oraz pamięci historycznej (transformacja społeczna) oraz integracji do struktur UE.

Dzięki udziałowi w projekcie uczelnie zwiększą swoje umiędzynarodowienie, a kadra zyska okazję do zwiększenia świadomości międzykulturowej i wymiany dobrych praktyk, co przełoży się na udoskonalanie programów zajęć oraz obsługi administracyjnej studentów, ale też podniesie kwalifikacje zawodowe, międzykulturowych i językowe pracowników obu uczelni. Z uwagi na fakt, iż Albania jest małym krajem ze stosunkowo niewielką ilością uczelni wyższych, zagraniczna współpraca w ramach programu Erasmus ma znaczenie na poziomie lokalnym, ale też i narodowym. Poprzez zwiększenie liczby międzynarodowych partnerów, UNYT przyczyni się nie tylko do umiędzynarodowienia Uczelni, ale też i w kraju.

Pracownicy naukowcy UNYT posiadają ogromny dorobek naukowy związany z transformacją społeczno-gospodarczą Albanii, a także z badaniami nad integracją Albanii do struktur UE. Polska zawsze była sojusznikiem Albanii w NATO i zdecydowanym orędownikiem jej integracji z UE.

Polska i Albania prowadzą współpracę w różnych dziedzinach. Polska jest aktywna w Albanii w zakresie współpracy twinningowej. Dobrze rozwija się również współpraca w sferze szkolnictwa wyższego. Na poziomie politycznym Polska dzieli się doświadczeniami z okresu transformacji i negocjacji akcesyjnych poprzez dwustronne forum konsultacyjne zwane Konferencją w Tiranie. Jego ostatnia edycja odbyła się we wrześniu 2019 r. i dotyczyła polityki spójności oraz europejskiej współpracy terytorialnej. Dlatego też przemiany ustrojowe i integracja do struktur UE są głównymi filarami współpracy w ramach omawianego projektu. Polskę i Albanie łączą doświadczenia z transformacją społeczno-ustrojową od dyktatury komunistycznej do demokratycznych rządów. Albania do 1985 r. zachowała totalitarny system rządów. Kryzys społeczny i ekonomiczny spowodował, że w wyborach w 1992 r. zwyciężyła Partia Demokratyczna, natomiast nadal dochodziło do prześladowania opozycji politycznej. Przedterminowe wybory zostały wymuszone przez presję społeczeństwa oraz narastający kryzys gospodarczy. Albania stanowi przykład państwa, w którym przeprowadzenie reform nie skutkowało bezpośrednim stworzeniem demokratycznego systemu władzy. Efekty transformacji społeczno-gospodarczej odczuwalne są do dziś.

Kolejnym obszarem tematycznym współpracy jest integracja Albanii do struktur euroatlantyckich. Albania w 2009 r. została członkiem NATO. W tym samym roku złożyła wniosek o członkostwo w UE, natomiast status kandydata otrzymała dopiero w 2014 r. Badania socjologiczne wskazują na to, że zdecydowana większość obywateli Albanii wspiera jej integrację do UE. Polska jako państwo członkowskie może dzielić

się swoim doświadczeniem z integracją do struktur UE. Pobyty naukowców i pracowników w Albanii mogą służyć pogłębieniu wiedzy nt. starań państw Bałkanów Zachodnich w zakresie integracji do struktur UE. Zagadnienia te stanowią aktualne problemy badawcze, gdyż są związane z naukami o polityce i europeistyką. Tematy współpracy są ściśle związane z badaniami prowadzonymi w Instytucie Nauk o Polityce i Administracji (INPiA) UKSW. Badania nad transformacją ustrojową w Albanii i w Polsce wpisują się w obszar nauk o polityce; badania nad percepcją integracji europejskiej w Albanii i na Bałkanach Zachodnich wpisują się w obszar europeistyki. W programie nauczania na kierunkach Europeistyka i Politologia prowadzone są przedmioty takie jak „UE jako aktor stosunków międzynarodowych” oraz „Aktualne problemy integracji europejskiej”.

UKSW nie współpracowała wcześniej z regionem Bałkanów Zachodnich, natomiast koordynator projektu z INPiA UKSW współpracował z Uniwersytetem w Prisztinie (Kosowo) w ramach projektu naukowego sfinansowanego z dotacji MNiSW na badania statutowe. Dotychczasowa współpraca odbywała się na zasadach indywidualnej kooperacji naukowców.

Przedstawiciele INPiA UKSW i UNYT brali udział w konferencjach organizowanych przez podmioty trzecie, które dotyczyły problematyki transformacji społeczno-politycznej, konstytucjonalizmu w Europie oraz integracji europejskiej. Bliskość prowadzonych badań spowodowała chęć nawiązania bardziej intensywnej współpracy naukowej. W trakcie spotkań przedstawiciele tych instytucji zostały omówione możliwości współpracy między INPiA UKSW i UNYT.

W ramach projektu zakładane są 2 mobilności studentów UNYT, którzy będą mieli możliwość semestralnego studiowania na UKSW. W trakcie pobytu studenci zapoznają się z polską polityką zagraniczną oraz zaangażowaniem Polski w integrację Bałkanów Zachodnich do UE.

Przewidziana jest także wymiana 2 pracowników naukowych z każdej instytucji w celu przeprowadzenia wykładów. Będą mieli oni także możliwość wymiany dobrych praktyk oraz nawiązania kontaktów naukowych i badawczych. Pracownicy naukowcy UKSW będą mieli możliwość przedstawienia wyników badań nad przemianami ustrojowymi w Europie Środkowej, polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE oraz zaprezentowania polskiej polityki zagranicznej w formie wykładów, a także zapoznania się ze specyfikacją ustroju politycznego Albanii. Natomiast naukowcy z Albanii zyskają cenne doświadczenie i wiedzę oraz podzielą się swoimi badaniami w ramach prowadzonych wykładów. Ich wykłady będą dotyczyły percepcji skutków społecznych transformacji ustrojowej w regionie Bałkanów Zachodnich. Ponieważ proces transformacji ustroju totalitarnego na demokratyczny miał miejsce w obydwu państwach – w Albanii oraz w Polsce, w dyskusji będzie możliwe porównanie oceny bilansu zmian przez społeczeństwa na Bałkanach Zachodnich i w Europie Środkowej, oraz czynników decydujących o zmianach tej percepcji. Z kolei ramach wymiany pracownicy administracyjni (1 z każdej uczelni) będą mieli możliwość rozwoju kompetencji językowych, kulturowych, a także merytorycznych w formie szkoleń na uczelni partnerskiej. Ważnym aspektem projektu jest także wymiana doświadczeń w zakresie praktyki i problemów umiędzynarodowienia procesu nauczania oraz możliwość inspiracji w kształtowaniu demokratycznej i europejskiej transformacji.

WPŁYW PROJEKTU I UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Główną korzyścią współpracy będzie wzrost poziomu umiędzynarodowienia obu uczelni, m.in. poprzez budowanie sieci kontaktów naukowych umożliwiających wymianę w zakresie nauk o polityce i administracji oraz europeistyce. Realizacja wspólnych działań z udziałem pracowników dydaktyczno-naukowych będzie miała także na celu wzmocnienie wzajemnych relacji poprzez wzbogacenie oferty dydaktycznej przy jednoczesnym uwzględnieniu systemów politycznych, geograficznych i kulturowych. Projekt przełoży się na wzrost zainteresowania wykładowców oraz studentów daną problematyką, lepsze zrozumienie różnic programowych wynikających np. ze specyfiki uwarunkowań geopolitycznych danego regionu, a także udoskonalenie programów kształcenia oraz możliwość realizacji mobilności czy wspólnych badań. Kluczowym elementem jest także wymiana doświadczeń w zakresie praktyki

i problemów umiędzynarodowienia procesu nauczania i obsługi administracyjnej zagranicznych studentów. Współpraca ta pomoże uczelniom budować reputację jako instytucji zaangażowanych w międzynarodową współpracę, co przełoży się na przyciągnięcie utalentowanych badaczy i studentów oraz zwiększyć widoczność uniwersytetów na arenie światowej.

Uczestnictwo UNYT w projekcie będzie dla tej uczelni kamieniem milowym w implementacji strategicznych priorytetów dotyczących współpracy z europejskimi instytucjami szkolnictwa wyższego, doskonaleniem treści i metod dydaktycznych, realizowanych zgodnie ze standardami EU, co stanowi jeden z głównych celów Strategii University of New York in Tirana. Projekt przyczyni się również do zwiększenia rozpoznawalności UKSW w państwach Bałkanów Zachodnich oraz do podniesienia świadomości o UKSW jako znaczącym ośrodku naukowym i badawczym. Natomiast w przypadku UNYT, efektem współpracy będzie zwiększenie rozpoznawalności tej uczelni w Polsce oraz umiędzynarodowienie UNYT w państwach Europy Środkowej i wzrost zwiększenie doświadczenia w realizacji projektów międzynarodowych. Wymiana będzie miała także pozytywny wpływ na kompetencje naukowe i dydaktyczne kadry naukowej obu uczelni oraz wymianę doświadczeń dotyczących badań nad obszarami transformacji ustrojowej oraz problematyką integracji krajów Bałkanów Zachodnich. Pracownicy wyjeżdżający z Polski do Albanii będą mieli możliwość zapoznania się z aktualnym stanem badań nad zagadnieniami dotyczącymi transformacji ustrojowej oraz integracją Bałkanów Zachodnich z UE. Natomiast pracownicy przyjeżdżający z Albanii do Polski będą mieli możliwość zapoznania się z doświadczeniami Polski w transformacji społeczno-ekonomicznej oraz z doświadczeniami w akcesji do UE. Z kolei studenci UKSW, dzięki zajęciom z albańskimi naukowcami, naberą świadomość o transformacji ustrojowej w tym kraju, a także wiedzę specjalistyczną o sytuacji społecznej i politycznej krajów Bałkanów Zachodnich. Poszerzą swoją wiedzę również o ich dążeniach do przystąpienia do UE, a także o specyfikacji procesu akcesyjnego. Natomiast studenci UNYT dzięki zajęciom z polskimi naukowcami naberą wiedzę odnośnie polityki Polski w UE, w szczególności wkładu Polski do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, a także polityki zagranicznej Polski. Studenci UNYT będą mieli także okazję porównać proces przemian ustrojowych w Albanii i w Polsce oraz wyciągnąć wnioski odnośnie procesu budowania instytucji społeczeństwa demokratycznego.

Udział w projekcie wpłynie na zwiększenie atrakcyjności politologii oraz europeistyki na UKSW. Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, a także wykłady prowadzone przez albańskich wykładowców wpłyną na podniesienie jakości kształcenia w tych obszarach studiów oraz umiędzynarodowienie uczelni, co znajdzie odzwierciedlenie w podniesieniu pozycji UKSW w rankingach uczelni na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Natomiast na szczeblu uczelnianym, organizowanie wykładów na aktualne tematy związane z transformacją ustrojową w Europie Środkowej i na Bałkanach Zachodnich, oraz procesem przystąpienia krajów Bałkanów zachodnich do UE zwiększy świadomość tych kwestii wśród studentów i pracowników UKSW. Instytucje wymienią się najlepszymi praktykami i zyskają cenne międzynarodowe doświadczenie, które przyczyni się do poprawy jakości edukacji oraz pracy naukowo-badawczej w obu instytucjach. Uczelnie będą miały możliwość porównania programów i metodologii nauczania, prowadzenia wspólnych badań, a przez to okazję do wzbogacenia i innowacji własnej oferty edukacyjnej. Wymiana przyczyni się także do promocji danej uczelni w kraju goszczącym, co stanowi podstawę do rozszerzania współpracy z innymi instytucjami w tym państwie. Zagraniczni beneficjenci poznają system szkolnictwa wyższego uczelni europejskiej, co pozwoli im w przyszłości łatwiej nawiązywać nowe kontakty i otworzyć się na szereg możliwości płynących ze współpracy z uczelniami w UE. Uczestnicy mobilności będą mieli także możliwość udziału w realizowaniu strategii internacjonalizacji w swoich macierzystych instytucjach, co przełoży się na wzbogacenie życia akademickiego, podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, a także wzbogacenie kulturowe i językowe. Dzięki temu wszyscy uczestnicy odnotują wzrost nie tylko kompetencji zawodowych, ale też rozwiną swoje kompetencje miękkie, międzykulturowe i językowe.

Dzięki współpracy z UKSW, UNYT jako 1 z 15 uczelni w stolicy Albanii – Tiranie zyska miano uczelni dążącej do rozwoju, także międzynarodowego, jednocześnie myślącej o doskonałości edukacyjnej tak aby, być

wiodącą instytucją naukową w stolicy, a także kraju. UNYT poprzez udział w projekcie zyska prestiż i rozpoznawalność w regionie, kraju oraz na arenie międzynarodowej. Kolejnymi korzyściami projektu będzie podniesienie jakości kształcenia i internacjonalizacja oferty edukacyjnej na UNYT, a także zwiększenie świadomości na temat Polski, jej doświadczeń z transformacją ustrojową oraz roli w kształtowaniu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.

W ramach działań upowszechniających planowana jest publikacja sprawozdań z wymiany na głównych stronach internetowych UNYT oraz UKSW, a także na stronie WSE i INPiA UKSW. W mediach społecznościowych UKSW zostaną opublikowane relacje z wymiany naukowców i pracowników, a także krótkie nagrania z naukowcami, których celem będzie zachęcenie do wzięcia udziału w wymianie oraz dzielenie się doświadczeniami i osiągnięciami. Także UNYT będzie na bieżąco udostępniał relacje z wymiany naukowców i studentów w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter) oraz krótkie nagrania z osobami, które wzięły udział w wymianie. Takie działania mają potencjał dotarcia do szerokiego grona odbiorców.

Bezpośrednimi beneficjentami będą uczestnicy wykładów prowadzonych przez naukowców z UKSW w Albanii oraz albańskich wykładowców prowadzących wykłady dla studentów UKSW, w szczególności z kierunków: politologia, europeistyka oraz stosunków międzynarodowych. Dodatkowo, dla studentów z Albanii mobilność wpłynie także na możliwość odkrywania przez nich korzyści płynących z aktywności obywatelskiej, uczestnictwa w życiu demokratycznym oraz benefitów wynikających z przynależności do UE. Wymiana przyczyni się również do zwiększenia przez uczestników projektu z Albanii, wiedzy na temat UE i wspólnych unijnych wartości, tj. poszanowania zasad demokratycznych, godności człowieka, zasad jedności i różnorodności, dialogu międzykulturowego, a także europejskiego dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego. Zagraniczni beneficjenci poznają system szkolnictwa wyższego uczelni europejskiej, co pozwoli im w przyszłości łatwiej nawiązywać nowe kontakty i otworzyć się na szereg możliwości płynących ze współpracy z uczelniami w UE. W przypadku pracowników administracyjnych obu uczelni będą oni mieli możliwość podniesienia kompetencji zawodowych. Zwiększona świadomość międzykulturowa pozwoli im na lepsze zrozumienie potrzeb zagranicznych studentów przyjeżdżających do obu instytucji, przez co np. zgłaszane przez nich problemy będą mogły zostać rozwiązane w sposób mający na uwadze wrażliwość międzykulturową.

Po zakończeniu mobilności uczestnicy otrzymają indywidualne ankiety ewaluacyjne, dzięki którym możliwa będzie ocena rezultatów projektu, przede wszystkim wpływu projektu na rozwój kompetencji pracowników naukowych, administracyjnych i studentów. Monitorowanie i ocena wyników mobilności ma kluczowe znaczenie dla powodzenia programu. Dane zbierane od uczestników mobilności pozwolą na identyfikację obszarów wymagających poprawy – może to obejmować dostosowanie programów nauczania czy zwiększenie wsparcia dla uczestników. Niezbędne jest wykorzystanie wyników monitorowania i oceny, aby zapewnić ciągły rozwój obu instytucji wyższych. Monitorowanie i ocena rezultatów mobilności w postaci zmodernizowanego programu nauczania na ww. kierunkach odbędzie się przez analizę przez Władze Wydziału i Dział Innowacji Dydaktycznych corocznych anonimowych ankiet studentów uczestniczących w zajęciach.

Efekty realizacji projektu będą mierzone także poszerzeniem kursu dydaktycznego „Unia Europejska jako aktor stosunków międzynarodowych” i badań naukowych o nowe elementy zaczerpnięte z wymiany w Albanii. W przyszłości planowane jest także rozszerzenie programu nauczania w języku angielskim o kurs dotyczący przemian ustrojowych w Europie Środkowej i na Bałkanach Zachodnich. Wyniki projektu będzie można mierzyć także na podstawie liczby cytowań w publikacjach związanych z badaniami.

Obie uczelnie dzięki udziałowi w projekcie będą lepiej przygotowane do sprostania wyzwaniom zglobalizowanego świata poprzez zwiększoną wymianę akademicką, promowanie zrozumienia międzykulturowego, poprawę umiejętności językowych, zwiększoną mobilność i internacjonalizację oraz wzmocnioną współpracę badawczą, a także zapewnienia swoim studentom umiejętności i wiedzy potrzebnych do odniesienia sukcesu w XXI wieku.

WSCHODNIE SĄSIEDZTWO (REGION 2)

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku

Koordinator wydziałowy projektu: prof. dr hab. Krzysztof Turlejski

współpraca z

Yerevan State University (ARMENIA)

Ilia State University (GRUZJA)

Wydział Społeczno-Ekonomiczny - Instytut Nauk o Polityce i Administracji

Koordinator instytutowy projektu: dr Piotr Sieniawski

współpraca z

Western Caspian University (AZERBEJDŻAN)

Sokhumi State University (GRUZJA)

ADEKWATNOŚĆ STRATEGII

Współpraca z regionem Wschodnie sąsiedztwo planowana jest przez dwie jednostki UKSW. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku (WBNS), szczególnie zainteresowany fauną i florą Kaukazu, planuje kontynuować dobrą tradycję współpracy z Yerevan State University (YSU), z którym uczestniczył w projektach Erasmus+ KA107 z 2017 i 2019. Ponadto, planuje rozszerzyć obszar współpracy także o sąsiadującą Gruzję - Ilia State University (ISU). Natomiast Instytut Nauk o Polityce i Administracji (INPiA) Wydziału Społeczno-Ekonomicznego (WSE) planuje współpracę z Sokhumi State University (SSU) w Gruzji oraz Western Caspian University (WCU) w Azerbejdżanie. Do tej pory WSE współpracował z licznymi uczelniami ukraińskimi, m.in. Ukrainian Catholic University, podczas projektów Erasmus+ KA107. Region Kaukazu, stanowiący mozaikę etniczną, jest szczególnie interesujący dla politologów, którzy liczą na wymianę myśli o aktualnych problemach w dziedzinie bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych, takich jak reżimy de facto oraz z wkład w pokojowe uregulowanie konfliktów. Do wybuchu konfliktu gruzińsko-abchaskiego siedziba SSU znajdowała się w Suchumi. W związku z przymusowym wysiedleniem ludności gruzińskiej z Abchazji, uczelnia kontynuuje swoją działalność w Tbilisi. Ma ogromny dorobek związany z działaniami na rzecz uregulowania lokalnych konfliktów. Natomiast ISU jest jednym z najważniejszych uniwersytetów Gruzji z rozwiniętymi studiami nad florą i fauną ich regionu. Koordynator współpracy ze strony UKSW z ISU posiada zawodowe i osobiste kontakty w Gruzji, które przybiorą formę oficjalnej współpracy w ramach Programu Erasmus+ Także koordynator współpracy z ramienia UKSW z WCU i SSU przebywał w ramach wymian międzynarodowych w Tbilisi, nawiązując kontakty, które

chciałby przekuć na oficjalną współpracę z jego macierzystym INPiA. Tę współpracę pragnie poszerzyć o WCU z Azerbejdżanu, aby zapewnić społeczności akademickiej UKSW szersze spojrzenie na zagadnienia polityczne Południowego Kaukazu. Zaplanowane tematy współpracy są ściśle związane z zainteresowaniami naukowymi INPiA UKSW. Także prowadzone w INPiA przedmioty „Bezpieczeństwo na obszarze postradzieckim – wybrane problemy” i „Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej” wpisują się w planowaną tematykę współpracy.

12 maja 2022 r. została uchwalona Strategia Rozwoju UKSW na lata 2022-2025, która przewiduje podejmowanie, wzmocnienie i rozwój współpracy z ośrodkami naukowymi o wysokiej renomie w skali międzynarodowej. Strategia zakłada, że UKSW będzie dążył do znacznego otwarcia na studentów z zagranicy. Projekt wpisuje się w założenia tej strategii, w szczególności w cel operacyjny nr 1 z celu strategicznego nr 1: Zwiększenie wpływu działalności naukowej Uczelni na rozwój światowej nauki. Powyższy cel będzie realizowany przez przyciąganie na UKSW naukowców z Armenii, Gruzji i Azerbejdżanu, którzy na UKSW będą prowadzili zajęcia oraz przez mobilności naukowców z UKSW do krajów Wschodniego Sąsiedztwa. Wszystkie uczelnie, o współpracę z którymi wnioskuje UKSW, zajmują wysokie miejsca w rankingach uczelni wyższych swoich krajach, dlatego nawiązanie współpracy naukowej korzystnie wpłynie na umiędzynarodowienie UKSW. Ponadto, współpraca z zagranicznymi uczelniami, a w szczególności zajęcia prowadzone przez wykładowców z zagranicy odbywających mobilności na UKSW, jest realizacją celu operacyjnego nr 1 celu strategicznego nr 2, który zakłada umiędzynarodowienie programów studiów i zwiększenie liczby kursów prowadzonych w językach obcych. Także wytyczne dotyczące poprawy jakości kształcenia na rok akademicki 2022/2023 przedstawione przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia i przyjęte uchwałą 29/2022 Senatu UKSW, zakładają zwiększenie udziału wykładowców z zagranicy w realizowanym procesie kształcenia. Współpraca ta także wpisuje się w strategię umiędzynarodawiania poszczególnych wydziałów UKSW. Strategia Rozwoju WSE na lata 2021-2025 za cel strategiczny ustaliła rozwój współpracy krajowej i międzynarodowej, a Strategia Rozwoju WBNS na lata 2022-2025 wyznaczyła zadanie zwiększenia w Instytucie Nauk Biologicznych międzynarodowej mobilności naukowej. Planowany projekt odpowiada także na potrzebę podniesienia stopnia umiędzynarodowienia wśród studentów i pracowników WBNS, wyrażoną Uchwałą 5/2023 Rady Wydziału WBNS z 13.01.2023 w sprawie wprowadzenia procedury aktywizacji studentów i pracowników w zakresie umiędzynarodowienia i monitorowania umiędzynarodowienia na Wydziale.

Współpraca z UKSW jako partnerem z UE, wpisuje się także w strategię umiędzynarodowienia poszczególnych uczelni z regionu Wschodnie Sąsiedztwo, które to wszystkie zakładają międzynarodową współpracę na wszystkich poziomach i rodzajach aktywności oraz wzrost partnerów z Europejskich uczelni wyższych. SSU podkreśla łatwość współpracy w przypadku istnienia podobnych wydziałów na współpracujących uczelniach i zbieżnych programów naukowych.

- WCU Internationalisation Strategy na lata 2023-2028
- YSU Strategic Development plan 2021-2026
- ISU Strategic Plan for Internationalization 2018-2024
- SSU Policy of Internalization na lata 2021-2027

Projekt będzie skutkował zwiększeniem atrakcyjności studiów nad bezpieczeństwem na UKSW. Dzięki wykładom prowadzonym przez specjalistów z Gruzji dojdzie do podniesienia jakości kształcenia w obszarze studiów nad bezpieczeństwem na UKSW oraz do umiędzynarodowienia uczelni, co znajdzie odzwierciedlenie w podniesieniu pozycji UKSW w rankingach. Natomiast w krajach Kaukazu, projekt doprowadzi do tworzenia nowych strategii bezpieczeństwa na terytoriach byłych reżimów de facto oraz programów zbliżenia społeczeństw poprzez edukację.

W przypadku Gruzji, programy wymiany są zgodne ze strategią państwa Gruzji w zakresie szkolnictwa wyższego oraz relacji z UE/polityką sąsiedztwa. W oparciu o strukturę Układu Stowarzyszeniowego podpisanego przez Gruzję z Unią Europejską w 2014 roku, jednym z kluczowych priorytetów jest

modernizacja i reforma systemów kształcenia w Gruzji, w szczególności poprzez propagowanie współpracy akademickiej oraz mobilności studentów i pracowników za pośrednictwem nowego programu Erasmus+. Rząd Armenii zaś za szczególnie cenne uznaje kontakty z państwami, w których stosunkowo niedawno nastąpiły przemiany demokratyczne i które stały lub stoją przed podobnymi wyzwaniami w sferach gospodarki, ochrony środowiska i zdrowia oraz budowy nowoczesnej nauki.

Pracownicy współpracujących instytucji mają odmienną, a zarazem dopełniającą się wiedzę i kompetencje w planowanym obszarze tematycznym współpracy. W dziedzinie biologii (współpraca z YSU i ISU) kadra naukowa podejmować będzie zagadnienia dotyczące środowiska Kaukazu oraz oceny efektów oddziaływania gospodarki na środowisko naturalne.

Natomiast w szeroko pojętym zakresie nauk o polityce (współpraca z WCU i SSU), pracownicy naukowci liczą na wymianę myśli o pokojowym regulowaniu konfliktów, reżimach de facto i specyfikach ustrojowych poszczególnych partnerów projektu. Z wszystkimi partnerami wnioskujemy o wzajemną wymianę nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć - 3 przyjazdy i 3 wyjazdy z YSU, 2 wyjazdy i 2 przyjazdy z WCU, 2 przyjazdy i 2 wyjazdy z ISU i 2 wyjazdy i 2 przyjazdy z SSU. W ramach projektu Erasmus+ KA107 w r.a. 2021/2022 1 studentka YSU przyjechała na studia częściowe na WBNS UKSW. Zarówno ona, jak i WBNS byli bardzo zadowolony z tej mobilności, jednak skala mobilności pozostawiła pewien niedosyt. Dlatego też UKSW chciałby przyjąć w ramach projektu 2 studentów z YSU na semestr nauki. Ponadto, UKSW chce przyjąć 2 studentów z WCU, 2 z SSU i 2 z ISU. Warto zaznaczyć, że j. polski zyskuje coraz większą popularność wśród studentów w Gruzji. Np. SSU oferuje cykliczne spotkania dla swoich studentów zainteresowanych kursami j. polskiego i polskim systemem edukacji, na które zaprasza przedstawicieli Ambasady RP z Tbilisi. Możemy zatem liczyć na bardzo duże zainteresowanie przyjazdami do Polski studentów z partnerskich uczelni. Studenci SOU, którzy będą mieli możliwość odbycia części studiów na UKSW w ramach pobytu semestralnego zapoznają się z polską polityką zagraniczną oraz działaniami Polski w organizacjach międzynarodowych działających na rzecz deeskalacji konfliktów, takimi jak: ONZ, UE, OBWE. Taka wiedza, dla studentów żyjących w niestabilnym regionie, będzie bardzo przydatna. Ponadto, zapoznają się z obszarem nauki zajmującym się pokojowym rozwiązywaniem konfliktów, który jest wykładany na UKSW. Z uwagi na fakt, że wielu studentów ISU ma status IDP (Internally Displaced People), którzy są uciekinierami we własnym kraju, wewnątrzprzesiedleni z republik Abchazji i Południowej Osetii, UKSW wnioskuje o dodatkowe środki dla osób z mniejszymi szansami. W ISU, studenci o statusie IDP, którzy są uważani za znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, kwalifikują się do zwolnienia z czesnego w ramach programu dotacji państwowych. UKSW, zgodnie z partnerem zagranicznym uznaje je zatem za osoby o mniejszych szansach i w przypadku zakwalifikowania takiego kandydata na przyjazd, chce mu wypłacić dodatkowe wsparcie. YSU wielokrotnie zgłaszał potrzebę wymiany pracowników administracyjnych. Także UKSW widzi potencjalne korzyści wynikające z wymiany pracowników administracyjnych z YSU, które szczególnie sprawnie zarządza projektami ICM. Ponadto, nowi partnerzy UKSW: WCU, ISU i SSU też mają duże doświadczenie w zarządzaniu projektami mobilności międzynarodowych. Wymiana ta zapewni wiedzę z pierwszej ręki o funkcjonowaniu drugiej strony, co umożliwi w przyszłości łatwiejszą realizację wspólnych zadań. Dlatego też wnioskujemy o 2 wyjazdy i 2 przyjazdy pracowników w celach szkoleniowych z YSU i SSU oraz po 1 przyjeździe i wyjeździe w takiego rodzaju z WCU i ISU. Skorzystają z nich pracownicy administracyjni biur współpracy międzynarodowej zaangażowanych uczelni.

WPŁYW PROJEKTU I UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Planowany projekt przyczyni się do wymiany doświadczeń i wiedzy w zakresie metod i programów kształcenia w instytucjach. Realizacja wspólnych działań wzmocni wzajemne relacje i wzbogaci ofertę dydaktyczną. Projekt zainteresuje wykładowców oraz studentów daną problematyką i ułatwi zrozumienie różnic programowych wynikających np. ze specyfiki środowiska danego regionu. Doprowadzi również do udoskonalania programów kształcenia i realizacji mobilności studenckich. Projekt będzie mieć pozytywny

wpływ na wszystkie uczelnie biorące w nim udział. Uczelnie porównają programy i metody nauczania, przez co wzbogacą i zmodernizują swoją ofertę edukacyjną. Nauczycielom akademickim projekt zapewni poznanie nowych metod nauczania i wskaże nowe kierunki rozwoju programów studiów. Przyczyni się również do wzbogacenia oferty dydaktycznej. Zbieżny obszar zainteresowań z jednocześnie trochę innym spojrzeniem na dane zagadnienia wpłynie na włączenie perspektywy partnera do programu zajęć uczelni zagranicznej. Dzięki temu studenci wszystkich uczestniczących w projekcie uczelni, pomimo, że osobiście nie odbędą mobilności, zdobędą nowe doświadczenia. Projekt zwiększy liczbę absolwentów z międzynarodowym doświadczeniem edukacyjnym oraz stworzy szanse na intensyfikację internacjonalizacji. Zagraniczni beneficjenci spoza EU poznają system szkolnictwa wyższego uczelni europejskiej, co pozwoli im w przyszłości łatwiej nawiązywać nowe kontakty i otworzyć się na szereg możliwości płynące ze współpracy z uczelniami w UE. Uczestnicy mobilności realizując założenia strategii umiędzynarodowienia swoich instytucji, doprowadzą do stworzenia we własnych instytucjach międzynarodowej atmosfery, która wzbogaca życie akademickie, podnosi kwalifikacje zawodowe oraz rozwija kulturowo i językowo. Dzięki temu beneficjenci odnotują wzrost nie tylko kompetencji zawodowych, ale też kompetencji miękkich, międzykulturowych i językowych. Wszystko to przyczyni się do umocnienia pozycji UKSW i uczelni partnerskich wśród uczelni wyższych, widocznej m.in. w rankingach. Projekt rozwinie kompetencje dydaktyczne językowe i społeczne kadry akademickiej. Ponadto, w przypadku studentów odbywających studia częściowe na UKSW, udział w projekcie zwiększy ich atrakcyjność na rynku pracy.

Studenci UKSW, słuchając wykładów, zdobędą wiedzę o nt. ochrony środowiska i różnorodności biologicznej Armenii. Choć projekt nie przewiduje mobilności studentów UKSW, to zostaną oni zachęceni do aktywnego udziału w innych programach Erasmus. Praca ze studentami zagranicznymi podniesie kwalifikacje dydaktyczne wykładowców i da im nowe umiejętności. W czasie wyjazdów wzrosnie też ich wiedza o środowisku nowego dla nich regionu geograficznego oraz wiedza o systemie nauczania partnerskiej uczelni. Wykładowcy nabędą umiejętności efektywnego przekazywania wiedzy osobom z innego kręgu kulturowego. Nawiążą też cenne kontakty zawodowe. W konsekwencji nastąpi dalsze umiędzynarodowienie UKSW i rozszerzą się kompetencje pracowników naukowych i administracji. Ponadto, dla pracowników i studentów UKSW współpraca z uczelniami w Gruzji oraz Armenii – krajami doświadczonymi lecz nie złamanymi wieloma przeciwnościami, pogłębieni ich szacunek dla historii oraz tradycji tych państw. Pracownicy WBNS i YSU wymienią się wiedzą o kraju swojego pochodzenia, w tym środowiska przyrodniczego, metodach jego monitoringu i problemach ochrony. Dodatkowo doświadczą pracy ze studentami w odmiennym środowisku i zapoznają się ze specyficznymi problemami związanymi z funkcjonowaniem w innym systemie administracyjnym co w przyszłości ułatwi im współpracę. Studenci i pracownicy YSU doświadczą poznają też metody kształcenia i metody laboratoryjne stosowane na UKSW, które następnie będą mogli zaimplementować w swoim kraju. Ponadto, nabędą umiejętność pracy terenowej w innej strefie geograficznej i wiedzę o jej bioróżnorodności. Studentka YSU, która przyjechała na studia częściowe na WBNS UKSW w ramach projektu Erasmus+ KA171 z 2019 r., zapoznała się z metodami systematyki biedronek i wprowadziła je do badań na Wydziale Biologii YSU, co jest świetnym przykładem na to jak cenna jest taka współpraca. Studenci z Gruzji i Azerbejdżanu uczestniczący w mobilności zyskują przewagę na rynku pracy, który oferuje większe możliwości osobom o kompetencjach nabytych podczas zagranicznej wymiany studenckiej, szczególnie tej odbytej w kraju EU. Uzyskana wiedza o środowisku Kaukazu będzie przekazywana na imprezach popularyzujących naukę (np. Noc Biologów) i na wykładach w szkołach średnich. Ponadto, niektóre metody badania biocenozy Armenii, które zaprezentują na zajęciach na UKSW pracownicy przyjeżdżający z YSU mogą być zaimplementowane w Polsce. Wzrosną więc kompetencje absolwentów biologii w Polsce. Projekt będzie miał też wpływ lokalny w Armenii, wykraczający poza YSU, gdyż pracownicy WBNS planują wizyty pomoc w rozwoju działalności Komisji Etyki ds. etycznego traktowania zwierząt laboratoryjnych, która z ich inicjatywy powstała na Uniwersytecie Medycznym w Erywaniu.

Pracownicy WBNS po zrealizowaniu mobilności przygotowują sprawozdanie z wyjazdu, które przedstawiają na Radzie Wydziału. Dziekanat WBNS wspiera ich również w rozpowszechnieniu wyników

projektu na seminarium, stronach WBNS i UKSW, w mediach społecznościowych jak Instagram, Facebook i LinkedIn (500 – 1000 osób (przeciętna liczba wyświetleń materiałów WBNS)). Wyjazdy te uznawane są jako osiągnięcia pracowników przez Wydziałową Komisję ds. okresowej oceny pracowników, i służą jako przykład rozwoju umiędzynarodowienia.

Uczelnie partnerskie także będą na bieżąco relacjonować współpracę międzyuczelnianą w projekcie i wypracowane rezultaty w mediów społecznościowych oraz na stronach ogólnouczelnianych i wydziałowych. ISU posiada wewnętrzny system online „Argusi” służący do informowania studentów i personelu o projekcie. Studenci i personel uczelni partnerskich jest zachęcany do przedstawiania relacji z mobilności, a na części z uczelni (m.in. WCU) powracający pracownicy są zobowiązani do złożenia sprawozdań, zawierających sugestie co do wprowadzenia innowacji oraz zaprezentowania ich przed społecznością akademicką na radach naukowych. Takie działania dają szansę na dotarcie do szerokiego grona odbiorców (media społecznościowe ISU mają 145000 odbiorców). Posiadają oni także specjalny #erasmusiliauni poświęcony współpracy międzynarodowej

Odbytujące się na UKSW cykle ogólnouczelnianych Debat Fakultetów, służą ukazaniu intelektualnego potencjału UKSW i kierowane są do całej społeczności akademickiej oraz osób spoza Uczelni. Podczas Debat autorzy podejmą m.in. aktualną i cieszącą się dużym zainteresowaniem społeczeństwa w Polsce tematykę konfliktów na obszarze postradzieckim, korzystając również z wiedzy partnera z regionu. Biłodzy natomiast organizują otwarte „Wykłady WBNS dla społeczności akademickiej”, które cieszą się zainteresowaniem wykładowców i studentów UKSW, także spoza wydziału. Dodatkową możliwość upowszechniania rezultatów projektu przez UKSW na poziomie lokalnym jest współpraca UKSW z Dzielnicą Bielany w Warszawie (umowa o współpracy podpisana 17 marca 2008 r.), gdzie UKSW ma swoją siedzibę. Współpraca ta przewiduje prowadzenie w szkołach na Bielanach zajęć międzyszkolnych i pozalekcyjnych przez nauczycieli akademickich UKSW. Stwarza to możliwość edukacji od najmłodszych lat w zakresie zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi powodowanych przez skażenia przemysłowe i zaśmiecanie środowiska. Odbiorcami działań upowszechniających będą też uczniowie szkół średnich: prezentacje o odmiennej florze i faunie krajów, prowadzone przez wykładowców, który powrócą z wyjazdów zagranicznych dla uczniów patronackiego LO w Piastowie (ok 30 osób) i uczniów patronackiego LO w Żyrardowie (ok 30 osób) - Porozumienia z 08.12.2017 i 17.10.2018.

System oceny kompetencji dydaktycznych pozwoli na weryfikację efektów realizacji programu. Efektem projektu będzie m.in. poszerzenie kursu dydaktycznego „Bezpieczeństwo na obszarze postradzieckim – wybrane problemy” i kształcenia w INPiA o nowe elementy zaczerpnięte z wymiany w Gruzji. Planowanie jest także rozszerzenie programu nauczania w języku angielskim o kurs dotyczący separatyzmu etnicznego i reżimów de facto. Rezultaty projektu będzie można mierzyć także na podstawie wprowadzonych zajęć z ww. tematyki na UKSW, liczby studentów uczestniczących w tych zajęciach i ich oceny jakościowej wynikającej z anonimowych ankiet studentów.

Włączenie perspektywy partnerów zagranicznych w proces kształcenia na UKSW o florze i faunie Kaukazu oraz o reżimach de facto i pokojowym rozwiązywaniu konfliktów, spowoduje powstawanie nowych i zmodernizowanie już istniejących sylabusów zajęć o tematykach. Konsultowane one będą z ekspertami z uczelni partnerskich i wykorzystywane w kształceniu w kolejnych latach. Np. efekty projektu w INPiA będą mierzone poszerzeniem kursu dydaktycznego

„Bezpieczeństwo na obszarze postradzieckim – wybrane problemy” i kształcenia w INPiA o nowe elementy zaczerpnięte z wymiany w Gruzji i Azerbejdżanu. Na przyszłość planowanie jest także rozszerzenie programu nauczania w języku angielskim o kurs dotyczący separatyzmu etnicznego i reżimów de facto. Odbiorcami zmodernizowanych sylabusów będą studenci WBNS i WSE UKSW (średnio 80 studentów biologii i 40 inżynierii środowiska oraz 70 studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne i 30 studentów politologii łącznie studentów I i II stopnia tych kierunków w każdym roku akademickim). Monitorowanie i ocena rezultatów mobilności w postaci zmodernizowanych programów nauczania na ww. kierunkach odbędzie się przez analizę przez Władze Wydziału i Dział Kształcenia corocznych anonimowych ankiet studentów uczestniczących w zajęciach.

KRAJE POŁUDNIOWEGO REGIONU MORZA ŚRÓDZIEMNEGO (REGION 3)

Wydział Nauk Historycznych

Koordinator wydziałowy projektu: dr Magdalena Łaptaś

współpraca z

Cairo University (EGIPT)

ADEKWATNOŚĆ STRATEGII

Współpraca z Cairo University (CU) z południowego regionu Morza Śródziemnego planowana jest pomiędzy Wydziałem Archeologii tej uczelni i Wydziałem Nauk Historycznych (WNHS) UKSW, który konstituują trzy Instytuty: Archeologii, Historii i Historii Sztuki.

Instytut Historii Sztuki na UKSW ma już doświadczenie we współpracy z innym uniwersytetem Regionu 3 „Kraje południowego rejonu Morza Śródziemnego” – Izraelem. W projekcie Erasmus+ KA107 z 2018 r. współpracował bowiem z Bar-Ilan University z Ramat Gan. Ponadto, w r.a. 2021/2022 dwóch profesorów wizytujących z Wydziału Archeologii CU prowadziło wykłady (po 30h) na UKSW w ramach Projektu Uniwersytet 2.0. Tematyka wykładów dotyczyła kultury i archeologii Egiptu predynastycznego i faraonńskiego oraz archeologii podwodnej okresu grecko-rzymskiego. W obecnym projekcie, współpraca z CU dotyczyć będzie tradycji Egiptu faraonńskiego i jej wpływu na rozwój ikonografii koptyjskiej oraz nubijskiej. Tematyka będzie też wzbogacona o aspekt muzealny. Szczegółowe obszary zainteresowań, określone w Misji i Strategii WNHS na lata 2020-2024, to „archeologia wczesnego chrześcijaństwa, ze szczególnym uwzględnieniem początków chrześcijaństwa we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego” oraz „badania nad początkami chrześcijaństwa, sztuką bizantyjską, architekturą, plastyką i ikonografią średniowieczną”. Misją WNHS jest również „specjalizacja procesu dydaktycznego w zakresie archeologii w unikatowych zakresach chronologicznych i tematycznych, nie rozwijanych na innych uczelniach polskich” takich jak archeologia wczesnochrześcijańska i bizantyjska. Ta tematyka kultury nubijskiej oraz koptyjskiej jest rozwinięta we współczesnym Egipcie, którego częścią jest historyczna kraina Nubii. Z kolei archeolodzy i egiptolodzy z CU są zainteresowani obejrzeniem zabytków sztuki nubijskiej i koptyjskiej i etiopskiej w Muzeum Narodowym w Warszawie (MNW) oraz zbiorów tkanin koptyjskich przechowywanych w depozycie tego muzeum. Bezcenne dzieła sztuki i epigrafiki nubijskiej zostały uratowane przez polskich archeologów w ramach kampanii UNESCO, mającej na celu uratowanie tych zabytków przed zalaniem ich wodami Nilu w związku z budową tzw. Wysokiej Tamy Assuańskiej. Pracownicy CU zainteresowani są m.in. nowoczesnymi metodami konserwacji malowideł ściennych i sposobem ich ekspozycji w galerii MNW.

CU jest starą i prestiżową uczelnią w Egipcie. Kadra tego uniwersytetu wykształciła wielu archeologów, którzy pracują w muzeach i Ministerstwie Starożytności m.in. jako inspektorzy na wykopaliskach. Niektórzy z nich pisali doktoraty w Polsce. Wykłady pracowników CU będą interesujące dla studentów UKSW, bowiem będą oni mieli możliwość zdobycia wiedzy o wykopaliskach, badaniach i ekspozycji zabytków kultury z „pierwszej ręki”, a nie z publikacji. Obszary podjętej współpracy będą obejmowały sztukę i archeologię Egiptu, a zwłaszcza zabytki pozyskane podczas wykopalisk prowadzonych zarówno

przez pracowników egipskich jak i polskich, które są przechowywane w muzeach w Kairze i Aleksandrii. Egipt obecnie prężnie rozwija muzealnictwo. W 2023 r. planowane jest otwarcie „Grand Egyptian Museum” – największego muzeum na świecie. Zatem dla studentów UKSW informacje o muzeach w Egipcie i ich zasobach będą niezwykle interesujące.

Szczególnie skorzystają na tym studenci dwóch specjalistycznych kierunków kształcenia oferowanych przez WNHS - Zarządzania Dziedzictwem Kulturowym (I i II stopnia) oraz Ochrony Dóbr Kultury i Środowiska (I stopnia). Oprócz aspektu muzealniczego, szczególny nacisk będzie kładziony na wymianę wiedzy w zakresie egiptologii, kultury Koptów i historii sztuki okresu bizantyjskiego w Egipcie.

Współpraca międzynarodowa z zagranicznymi uczelniami, a w szczególności zajęcia prowadzone przez wykładowców z Egiptu na UKSW, jest realizacją celu operacyjnego nr 1 celu strategicznego nr 2 Strategii Rozwoju UKSW na lata 2022- 2025, który zakłada umiędzynarodowienie programów studiów i zwiększenie liczny kursów prowadzonych w językach obcych. Także wytyczne dotyczące poprawy jakości kształcenia przedstawione przez Uczelnią Komisję ds. Jakości Kształcenia, zakładają zwiększenie udziału wykładowców z zagranicy w realizowanym procesie kształcenia. Ponadto w swojej Strategii Rozwoju UKSW postanawia, że będzie dążyć do rozwoju międzynarodowej wymiany naukowej i studenckiej oraz popierać mobilność uczonych i studentów. Co więcej wymiana wykładowców akademickich wpisuje się także w Misję i Strategię WNHS na lata 2020-2024, gdzie Wydział na cel strategiczny wyznacza poprawienie i zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej i oferowanie studiów w j. angielskim.

Wizja umiędzynarodowienia CU została przedstawiona w „Internationalization Strategy of Cairo University.” Strategia jest ograniczoną czasowo do szczególnego zakresu lat. CU pragnie współpracować m.in. z uczelniami z UE. Współpraca z UKSW wpisuje się w ciągłe starania CU o nawiązywanie nowej międzynarodowej współpracy z uczelniami zagranicznymi, otwieranie kolejnych miejsc wymiany pracowników i studentów oraz zwiększania międzynarodowej widoczności CU, a tym samym pozycji tej uczelni w rankingach. Są ważne cele strategii internacjonalizacji CU, który liczy, że projekt otworzy studentom i pracownikom więcej możliwości wymiany wiedzy z europejskimi partnerami. Otwiera też nowe horyzonty współpracy z Polską. CU ma nadzieję, że wysyłając i przyjmując pracowników, zachęci innych pracowników swojej uczelni do zainicjowania kolejnych współpracy i dzielenia się doświadczeniami pracownikami z Polski oraz angażowania się we wspólne projekty, wykłady, webinaria i konferencje we wszystkich dziedzinach. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego Egiptu uważa, że stypendia za granicą są jednym z ważnych środków dla rozwoju i postępu edukacji. Wyjazdy zagraniczne studentów i kadry akademickiej są zgodne z priorytetami i potrzebami państwa oraz planem zrównoważonego rozwoju (Wizja Egiptu 2030).

W projekcie wnioskujemy o 5, trwających 5 dni (+ 2 dni na podróż) wyjazdów nauczycieli akademickich z UKSW do CU i 5 takich samych przyjazdów wykładowców z CU do UKSW. Szczególnie cenna będzie wymiana myśli i wiedzy prowadząca do rozwoju naukowego i włączenia zdobytej od partnera wiedzy w wykładaną dydaktykę. Pracownicy UKSW prześlą studentom i kadrze akademickiej CU wiedzę specjalistyczną w zakresie chrześcijańskiej sztuki okresu średniowiecza, zaś pracownicy CU przeprowadzą wykłady z tradycji Egiptu farańskiego. Efektem wymiany będzie poszerzenie wiedzy na temat wpływu sztuki Egiptu farańskiego na rozwój ikonografii koptyjskiej oraz nubijskiej. Dodatkowo planujemy mobilności pracowników administracji, zajmujących się wymianą międzynarodową - 1 wyjazd z UKSW do CU i 1 przyjazd z CU do UKSW. Mobilność pracowników administracyjnych wpłynie na rozwój logistyczny dalszej współpracy między uczelniami.

Wnioskujemy też o przyjazdy 2 studentów z CU w celu odbycia semestru studiów na UKSW. Studenci Ci będą mogli nabyć cenną wiedzę z zakresu sztuki i kultury chrześcijańskiej, którą będą mogli wykorzystać w przyszłej pracy. Nabycie tej wiedzy będzie zapewni im rzadkie kwalifikacje wśród absolwentów egipskich uczelni. W polityce obecnych władz Egiptu widać pozytywne podejście do 10-milionowej społeczności koptyjskiej, dążącej do podtrzymania ich tradycji religijnej i kulturowej.

Projekt przyczyni się do nowej, intensywniejszej współpracy w dziedzinie historii i sztuki i archeologii Egiptu oraz do wzrostu zainteresowania problematyką afrykańską w Polsce. Wykłady prowadzone dla studentów polskich i egipskich poszerzą wiedzę na temat badań prowadzonych nad Egiptem. Nawiązane kontakty kadry akademickiej pozwolą na prowadzenie dalszych prac naukowych oraz ich publikacje. Administracja akademicka pozna nowe formy pracy administracyjnej i podejścia do studentów w obu uniwersytetach.

WPŁYW PROJEKTU I UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Projekt będzie mieć pozytywny wpływ na uczelnie biorące w nim udział. Instytucje wymienią się najlepszymi praktykami i zdobędą cenne międzynarodowe doświadczenie, które przyczyni się do wzrostu poziomu ich umiędzynarodowienia oraz poprawy jakości kształcenia. Dzięki mobilnościom uczelnie porównają programy i metody nauczania, przez co wzbogacą i zmodernizują swoją ofertę edukacyjną. Nauczycielom akademickim, projekt zapewni poznanie nowych metod nauczania i wskaże nowe kierunki rozwoju programów studiów. Przyczyni się również do ubogacenia programów i kursów, prowadzonych także w języku angielskim. Zbieżny obszar zainteresowań z jednocześnie trochę innym spojrzeniem na dane zagadnienia przyczyni się do włączenia perspektywy partnera do programu zajęć uczelni. Dzięki temu studenci uczestniczących w projekcie uczelni, mimo, że osobiście nie odbędą mobilności, poznają zagraniczną perspektywę.

Współpraca wpłynie na rozwój WNHS UKSW. Dzięki wykładom pracowników CU poszerzona zostanie wiedza studentów na temat historii, archeologii i sztuki Egiptu oraz Doliny Nilu. Wykłady pracowników z CU dadzą możliwość pozyskania wiedzy z pierwszej ręki o nowych nie publikowanych jeszcze odkryciach. Projekt doprowadzi też do poszerzenia wzajemnej wiedzy na temat wpływu sztuki Egiptu faraonickiego na rozwój ikonografii koptyjskiej oraz nubijskiej, gdyż dojdzie do spotkania i wymianie pomiędzy kadrą akademicką UKSW i CU. Rezultatem tego będzie ubogacenie programów nauczania o nową wiedzę i perspektywę partnera, co zostanie przekazane studentom obu uczelni w postaci zmodernizowanych wykładów. Projekt wpłynie na poprawę jakości kształcenia, stworzy szanse na intensyfikację umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej. Wpłynie również na studentów i kadrę WNHS UKSW, poprzez ulepszenie jakości nauczania w specyficznej dla Instytutu Archeologii i Instytutu Historii Sztuki tematyce sztuki i archeologii wczesnochrześcijańskiej i średniowiecznej, co przyczyni się do ogólnego podniesienia jakości studiów na WNHS. Podniesienie jakości studiów na WNHS wpisuje się, natomiast, zarówno w Misję i Strategię Wydziału jak i Strategię Rozwoju UKSW.

Studenci z CU dzięki projektowi zwiększą swoją wiedzę w zakresie historii sztuki chrześcijańskiej, która jest niepowszechna w Egipcie, a może być wysoko ceniona na rynku pracy – np. w muzeach czy galeriach, ze względu na sporą spuściznę chrześcijańską w ich kraju i potencjalne zainteresowanie nią interesariuszy z zagranicy np. turystów, naukowców, antykwariuszy. Największą wiedzę i umiejętności w tej dziedzinie nabędą ci studenci, którzy odbędą semestr nauki na UKSW. Jednakże także studenci, którzy osobiście nie wyjadą za granicę, ale będą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez specjalistów z UKSW, zdobędą cenną wiedzę z zakresu chrześcijańskiej sztuki starożytnej Nubii, która następnie będą mogli wykorzystać w przyszłej pracy. Nabycie tej wiedzy, będzie bowiem stanowiło o ich rzadkich kwalifikacjach wśród absolwentów egipskich uczelni.

Mobilność pracowników UKSW wpłynie na poszerzenie ich spojrzenia na problemy związane z Afryką i badaniami nad nią, a w szczególności Egiptem. Jest to kraj o długiej tradycji, sięgającej czasów predynastycznych. Ciągłość kulturowa Egiptu spowodowała bogactwo w rozwoju sztuki. Pomimo tak bogatego bogactwa kulturowego, Egipt nie jest wystarczająco doceniany przez społeczność akademicką w Polsce. Liczymy, że kontakty z kadrą akademicką tego kraju pozwolą na zmianę tego nastawienia, co będzie bardzo cennym aspektem współpracy.

Natomiast pracownicy CU zapoznają się z metodami nauczania stosowanymi w Polsce. UKSW ma długie tradycje w dziedzinie egiptologii, sięgające już lat 60-tych XX. W ATK (z której powstał w 1999 r. UKSW)

proceeding lectures on Egyptology, who personally worked on excavations in Egypt (in Deir el Bahari and Tell Atrib). In the 80s, the first lectures on nubiology were held in the world. Therefore, UKSW aims to continue its best traditions of research on Egyptology and nubiology, having the support of students and an observing academic staff from CU, its own teaching methods, experience and refined over decades.

The project will also contribute to the breaking of stereotypical views on Poland, which dominate in some Arab countries, e.g. in Egypt, that Poland is a poor and underdeveloped country. Students and staff from CU, who will gain mobility in Poland in Warsaw, will be convinced by their own eyes of the high level of development of our country, and then they will be able to share this knowledge in Egypt. This will contribute to a better image of Poland in that country.

On the other hand, in Egypt, the project can be a step towards intercultural and interreligious dialogue, whose basic assumption is mutual understanding. Experience gained by staff and students from CU, enriching the knowledge of Egyptian society from the medieval Christian era in their country, will allow for the expansion of intercultural and interreligious dialogue. The results of the project will be an increase in the level of knowledge on the history and culture of the Christian era in Egypt, which will contribute to the leveling of stereotypes and the development of Polish-Egyptian cooperation in the field of science and education. We believe that this will have a far-reaching impact on the shaping of societies characterized by openness and tolerance, resulting from objective scientific knowledge.

Through the acquisition of knowledge on nubiology and the history of ancient Egyptian art into teaching programs, and the expansion of the perspective of the partner from a foreign country, it will lead to the creation of new syllabi, consulted with Egyptian experts. These syllabi will be used in education in the following years. Recipients of modernized syllabi from the field of archaeology and the history of ancient Egyptian art will be students of archaeology and the history of art in licenciate and master's programs at UKSW (on average 70 students of the 1st degree and 30 students of the 2nd degree in each academic year). On the other hand, recipients of modernized courses from the field of museum studies and the conservation of ancient and medieval monuments of Egyptian, Nubian and ancient Egyptian art will be students of specialized directions at WNHS: Management of Cultural Heritage (20 students of the 1st degree and 20 of the 2nd degree) and Protection of Cultural Heritage and Environment (10 people - 1st degree). Monitoring and evaluation of the results of mobility in the form of a modernized teaching program will be carried out in the above directions through analysis by the Faculty and the Department of Education of annual anonymous student questionnaires completed during the courses, using the USOSweb system.

Results of the project, in the form of acquired knowledge and experience from Egypt, will be popularized through the participation of mobility participants and the project coordinator in radio broadcasts and popular science publications in magazines on the subject, such as *Archeologia Żywa* (average circulation 9 thousand copies). This will ensure access to a wide group of recipients at the national level. In addition, the results of the project will be presented by staff from UKSW and CU at international congresses of nubiology, which are held every 4 years, in which about 300 participants usually take part. The next such congress will be held in 2026 in Munich. It will be an opportunity to share the results of the project, in the form of mutual experience and cooperation, and to show how scientists from different countries can mutually enrich their knowledge and raise the level of education in their own institutions. In Poland, however, annual conferences of the cycle „Polacy nad Nilem” organized by the University of Warsaw – on average, about 100 people participate. Staff from UKSW, engaged in cooperation with CU, will be able to share with a wider public of archaeologists leading expeditions in Egypt, their own experience of cooperation and exchange of didactic knowledge with Egyptian institutions.

In addition, during the project, and also after its completion, the organization of several popular science meetings open to the public in the National Museum in Warsaw, dedicated to the culture and art of Nubia. Since the opening of the Faras Gallery in the National Museum in Warsaw in 2017, there has been a great interest in the art of this region.

Ponadto, poprzez współpracę z Polskim Towarzystwem Afrykanistycznym zorganizowane zostaną wykłady upowszechniające projekt w regionie. Okazją do przekazania informacji na temat doświadczeń zdobytych podczas projektu będzie udział w panelu eksperckim podczas festiwalu Afrykamera, odbywających się corocznie. Odbiorcami działań upowszechniających będą uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, szczególnie w Dzielnicy Bielany oraz słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku a także poszczególne osoby zainteresowane historią i kulturą starożytną i średniowieczną. Możliwość upowszechniania rezultatów projektu przez UKSW na poziomie lokalnym stwarza współpraca UKSW z Dzielnicą Bielany w Warszawie (umowa o współpracy podpisana 17 marca 2008 r.), gdzie UKSW ma swoją siedzibę. Współpraca ta przewiduje prowadzenie w szkołach na terenie Dzielnicy zajęć międzyszkolnych i pozalekcyjnych przez doświadczonych i wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich UKSW. Dzieci i młodzież będą mogły zobaczyć realia prac wykopaliskowych w Egipcie i dowiedzieć się na temat historycznej krainy Nubii, enklawy chrześcijaństwa w świecie muzułmańskim w okresie średniowiecza, której unikatowa na światową skalę spuścizna została uratowana przed zalaniem przez wody Nilu m.in. przez ekspertów z Polski.

AFRYKA SUBSAHARYJSKA (REGION 9)

Wydział Nauk Historycznych

Koordinator wydziałowy projektu: dr Magdalena Łaptaś

współpraca z

University of Khartoum (SUDAN)

ADEKWATNOŚĆ STRATEGII

Wydział Nauk Historycznych (WNHS) UKSW planuje nawiązać współpracę z Uniwersytetem Chartumskim (UOFK) w Sudanie, położonym w Afryce Subsaharyjskiej. Współpraca ta dotyczy ma nubioologii - dziedziny wiedzy zajmującej się kulturą historycznej krainy Nubii (dzisiejszy pld. Egipt i ptn. Sudan), a w szczególności jej chrześcijańskiego okresu dziejów, który to okres idealnie wpisuje się w misję i strategię WNHS. Wydział ten, składa się z trzech Instytutów: Archeologii, Historii i Historii Sztuki. Szczegółowe obszary zainteresowań, które WNHS określił w Misji i Strategii WNHS 2020-2024 dla Instytutu Archeologii i Instytutu Historii Sztuki to „archeologia wczesnego chrześcijaństwa, ze szczególnym uwzględnieniem początków chrześcijaństwa we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego” oraz „badania nad początkami chrześcijaństwa, sztuką bizantyjską, architekturą, plastyką i ikonografią średniowieczną”, a także sztuką chrześcijańskiego Wschodu. Misją WNHS jest również „specjalizacja procesu dydaktycznego w zakresie archeologii w unikatowych zakresach chronologicznych i tematycznych, nie rozwijanych na innych uczelniach polskich” takich jak archeologia wczesnochrześcijańska i bizantyjska. Kraina Nubii, którą zajmuje się UOFK stanowi zatem doskonałe pole do współpracy pomiędzy tymi dwiema uczelniami. UOFK jest największą i najstarszą uczelnią w Sudanie, z długim doświadczeniem naukowym oraz wybitnymi historykami sztuki i archeologami, zasilającymi m.in. the National Corporation for Antiquities and Museums (NCAM). Z kolei polscy równie uznani archeolodzy, w ramach kampanii UNESCO

mającej na celu zabezpieczenie nubijskich dzieł kultury przed zalaniem przez wody Nilu (w związku z budową tzw. Wysokiej Tamy na tej rzece), uratowali bezcenne zabytki z północnego Sudanu, które można obecnie oglądać w Muzeum Narodowym w Warszawie w Galerii Faras. Wystawa, której nowoczesna aranżacja była kilkakrotnie nagradzana i doceniana przez muzeologów na świecie, wzbudza wielkie zainteresowanie Sudańczyków. Wspólne zainteresowania i doświadczenia naukowców z obydwu uczelni gwarantują więc udaną i owocną współpracę. Należy podkreślić, że współpraca z zagranicznymi uczelniami, a w szczególności zajęcia prowadzone przez wykładowców z zagranicy na UKSW, jest realizacją celu operacyjnego nr 1 i celu strategicznego nr 2 Strategii Rozwoju UKSW na lata 2022-2025, który zakłada umiędzynarodowienie programów studiów oraz zwiększenie liczby kursów prowadzonych w językach obcych. Do tego wytyczne dotyczące poprawy jakości kształcenia przedstawione przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, zakładają zwiększenie udziału zagranicznych wykładowców w realizowanym procesie kształcenia. Co więcej, Strategia Rozwoju UKSW zakłada też rozwój międzynarodowej wymiany naukowej i studenckiej oraz mobilność uczonych i studentów. Ponadto wymiana wykładowców akademickich wpisuje się w Misję i Strategię WNHS na lata 2020-2024, która na cel strategiczny wyznacza poprawienie i zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej i oferowanie studiów w j. angielskim.

UOFK planuje stać się renomowanym, dobrze prosperującym i uznanym na całym świecie uniwersytetem. Realizację tej wizji nadzoruje jego Dyrekcja ds. Stosunków Zewnętrznych (DER). Niestety, mimo, że UOFK jest najstarszym i największym uniwersytetem w Sudanie, znajdującym się w czołówce rankingów krajowych, skala umiędzynarodowienia tej uczelni jest wciąż niska. Władze Uniwersytetu wierzą, że realizacja w/w projektu znacząco wpłynie na oczekiwane zwiększenie umiędzynarodowienia instytucji. Zdobyte doświadczenia w realizacji projektów międzynarodowych, w przyszłości przełożą się na zwiększenie liczby projektów międzynarodowych, i w konsekwencji zwiększy renomę tej uczelni w regionie i na świecie. Do tej pory bowiem UOFK ma niewielkie doświadczenie we współpracy w Erasmus+ ICM – jedynym zrealizowanym projektem była współpraca z University of Granada w projekcie z 2020 r. Strategię internacjonalizacji UOFK ma spisana w dokumencie Partnership & International Agreements. Obejmuje ona lata 2023-2027, a podstawowym celem internacjonalizacji jest rozwój kompetencji. Nacisk jest kładziony na nabywanie umiejętności międzynarodowych i międzykulturowych, takich jak: zdobywanie nowych metod analizy i dydaktyki oraz pracy laboratoryjnej, umiejętności komunikacyjnych, krytycznego myślenia, innowacyjności oraz umiejętności międzykulturowych. Władze UOFK widzą zwiększenie umiędzynarodowienia przede wszystkim w perspektywie instytucjonalnej, czyniącej Uniwersytet bardziej atrakcyjnym dla międzynarodowych studentów i badaczy, poprawiającej jego nauczanie, rozszerzającej partnerstwa oraz wzmacniającej jego międzynarodową widoczność i reputację. UKSW ma silną tradycję badań nad archeologią i sztuką Afryki, a w szczególności Nubii, która rozwijano się jeszcze za czasów ATK. Koordynator współpracy z ramienia wydziału UKSW brała udział w wykopaliskach w El Ga'ab prowadzonych przez zespół z UOFK. Działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem społecznym i opisane były nawet w czasopiśmie National Geographic Polska. Koordynator z UKSW posiada więc zawodowe kontakty na UOFK, mogą przybrać oficjalnej współpracy w ramach Programu Erasmus+. Dodatkowo koordynator z UKSW posługuje się j. arabskim i zna bardzo dobrze kulturę i obyczaje tego regionu, dzięki licznym wizytom na miejscu. Obszary podjętej współpracy będą obejmować sztukę i archeologię Sudanu, m.in. zwłaszcza zabytki pozyskane podczas wykopalisk prowadzonych przez pracowników sudańskich oraz polskich, przechowywane w Muzeum Narodowym w Chartumie. Dla archeologów i historyków sztuki z Polski, a zwłaszcza tych specjalizujących się w kulturze chrześcijańskiego okresu afrykańskiej krainy Nubii, szczególnie cenna jest zarówno wymiana doświadczeń z archeologami i historykami sztuki z tego regionu, jak i samo doświadczenie kultury i sztuki terenów pld. Egiptu i ptn. Sudanu.

Sudan należy do grupy krajów LDC - Least Developed Countries. Ma znikome środki na mobilności zagraniczne, a pracownicy i studenci UOFK mają obecnie niewielką możliwość kształcić się lub podnosić swoje kompetencje za granicą. Większość kadry akademickiej starszego pokolenia UOFK studiowała,

natomiast, poza krajem i była szkolona w różnych instytucjach na całym świecie. Dało im to możliwość rozwoju metod nauczania, technik i zaplecza administracyjnego uczelni. Sytuacja uległa zmianie pod wpływem wielu czynników, w tym skomplikowanej sytuacji politycznej w Sudanie.

Obecnie jednak networking i dialog z międzynarodowymi partnerami są częścią strategii pracy na rzecz dalszego rozwoju i doskonalenia, co znacząco umożliwi również projekt Erasmus+ KA171. Wizyty pracowników UKSW w Sudanie, prezentujących wysoki poziom naukowy z zakresu archeologii i kultury chrześcijańskiej, są bardzo oczekiwane w tym kraju. Polscy naukowcy nie raz pomagali Sudańczykom w opisywaniu odkrytych przez nich dzieł kultury, posiadają bowiem wiedzę z zakresu chrześcijańskiej historii sztuki, której brak lokalnym naukowcom. Sudańskie muzea wykazują też spore zainteresowanie pomocą ze strony polskich naukowców w opisie i popularyzacji zbiorów dóbr ich kultury. Wiedza naukowców z Sudanu, ich wykłady na UKSW oraz wkład w modernizację nauczania z zakresu nubologii, wzmocni pozycję archeologii i historii sztuki na UKSW. Te bowiem, zajmując się specyficzną i mało-uprawianą w Polsce, wręcz unikatową tematyką chrześcijańskiego okresu Nubii, poszukują zagranicznych partnerów do rozwoju i współpracy międzynarodowej. Cenny wkład wykładowców z UOFK przyniesie więc studentom i kadrze UKSW ubogacenie perspektywą naukowców z Regionu. Projekt przyczyni się również do nowej, intensywniejszej współpracy w dziedzinie historii i sztuki i archeologii Sudanu. Wykłady prowadzone dla studentów polskich i sudańskich poszerzą wiedzę na temat badań prowadzonych nad Sudanem, a zwłaszcza Nubią. Przyczyni się to do wzrostu zainteresowania problematyką afrykańską, a nawiązane kontakty kadry akademickiej pozwolą na prowadzenie dalszych prac badawczych oraz ich publikację. Administracja akademicka pozna nowe formy pracy administracyjnej i podejścia do studentów w obu uniwersytetach. Planowana mobilność uwzględni w pierwszej kolejności wyjazdy nauczycieli akademickich w celu nawiązania i rozwinięcia kontaktów i współpracy dydaktycznej. Prezentacje wykładów będą cennym doświadczeniem dla studentów uczelni partnerskich, podniosą ich wiedzę w zakresie cywilizacji nubijskiej okresu chrześcijańskiego oraz świadomość istnienia odmiennych perspektyw i metod naukowych w danej tematyce. Wnioskujemy o 19-dniowe wyjazdy 3 nauczycieli z UKSW do UOFK.

Dłuższe pobyty podyktowane są tym, że między Polską a Sudanem obowiązuje ruch wizowy. O wizę obywatele RP mogą ubiegać się w Ambasadzie Republiki Sudanu w Berlinie. Ponadto, zalecenie są szczepienia podróżne. Tak więc, aby nie narażać uczestników na zbyt wysokie koszty, skoro pracownik będzie musiał pojechać do Berlina po wizę i pokryć koszty szczepień, preferujemy zmniejszyć liczbę uczestników jednocześnie wydłużając czas ich mobilności. Wnioskujemy też o przyjazdy 3 pracowników z UOFK – 2 pracowników naukowych w celu prowadzenia zajęć dla studentów archeologii i historii sztuki i 1 pracownika administracji z DER w celu odbycia szkolenia w Dziale Współpracy Międzynarodowej w zakresie obsługi mobilności zagranicznych i projektów międzynarodowych. UOFK liczy na zdobycie kompetencji przez pracowników DER niezbędnych do skutecznego nawiązywania partnerstw z innymi instytucjami i sprawnego zarządzania projektami wolnościowymi. W ostatnim roku projektu, po planowanym rozpoczęciu świadczenia funkcji konsularnych przez Ambasadę RP w Sudanie, UKSW chciałby przyjąć 2 studentów z UOFK, którzy spędziliby 1 semestr studiów na UKSW. Byłby to dla tych studentów, pochodzących z państwa o bardzo niskim poziomie rozwoju społecznego, szansa na wyjątkowe doświadczenie studiowania na europejskiej uczelni, na co inaczej nie byłoby ich zapewne stać.

WPŁYW PROJEKTU ORAZ UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Projekt będzie mieć pozytywny wpływ na wszystkie uczelnie biorące w nim udział. Instytucje wymienią się najlepszymi praktykami i zdobędą cenne międzynarodowe doświadczenie, które przyczyni się do wzrostu poziomu ich umiędzynarodowienia oraz poprawy jakości kształcenia. Dzięki mobilnościom uczelnie porównają programy i metody nauczania, przez co wzbogacą i zmodernizują swoją ofertę edukacyjną.

Dla nauczycieli akademickich, szczególnie z Sudanu, projekt zapewni poznanie nowych metod nauczania i wskaże nowe kierunki rozwoju programów studiów.

Przyczyni się również do ubogacenia programów i kursów, także prowadzonych w języku angielskim. Zbieżny obszar zainteresowań z jednocześnie trochę innym spojrzeniem na dane zagadnienia przyczyni się do włączenia perspektywy partnera do programu zajęć uczelni zagranicznej. Dzięki temu studenci uczestniczący w projekcie uczelni, mimo, że osobiście nie odbędą mobilności, poznają zagraniczną perspektywę. Projekt wpłynie na poprawę jakości kształcenia, stworzy szanse na intensyfikację umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej.

Jako jeden z najważniejszych efektów projektu przewidujemy zdobycie doświadczenia w realizacji projektu międzynarodowego przez Dyrekcję ds. Stosunków Zewnętrznych Uniwersytetu w Chartumie oraz tamtejszy Departament Archeologii. Zdobyte doświadczenia, wypracowane dobre praktyki oraz umiejętności zarządcze przyczynią się do nawiązania nowych partnerstw międzynarodowych oraz pozyskania wsparcia finansowego dla studentów i pracowników w celu odbycia mobilności zagranicznych. Działania te wpiszą się w realizację strategii UOFK – wzrostu jej umiędzynarodowienia - i przyczynią się do postrzegania tej uczelni jako uznawanej na całym świecie.

Mobilność pracowników wpłynie na poszerzenie spojrzenia na problemy Afryki i badań nad nią, a w szczególności nad Sudanem. Wykłady, badania i kontakty z badaczami sudańskimi pozwolą na zmianę istniejącego w Polsce od pokoleń postrzegania Afryki z groźnymi Mahdystami, które wywodzi się bezpośrednio z „Pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza i jest od lat powielane. Będzie to cennym aspektem współpracy, zwłaszcza, że w programie uniwersytetów polskich dominuje Europo-centryzm, często przesłaniający szerszą perspektywę.

Pracownicy UOFK będą mogli zapoznać się z metodami nauczania stosowanymi w Polsce i na UKSW, które rozpoczęło badania nad Sudanem już w latach 60-tych XX w. Zazwyczaj jako pionierska instytucja w badaniach nad Sudanem i Nubią postrzegany jest Uniwersytet Warszawski. Niewielu badaczy zagranicznych ma świadomość, iż UKSW jest oddzielną uczelnią, na której już w latach 80 tych prowadzono pierwsze na świecie wykłady z nubiologii (). UKSW nadal zajmuje się tą tematyką, potrzebuje jednak intensywnej współpracy z naukowcami ze starożytnej krainy Nubii, aby podnieść swoją pozycję i rozpoznawalność w tej dziedzinie nauki.

Współpraca wpłynie na rozwój WNHS UKSW. Dzięki wykładom pracowników UOFK poszerzona zostanie wiedza studentów na temat: historii, archeologii i sztuki Sudanu oraz Doliny Nilu. Ze względu na Europo-centryczny program studiów w Polsce studenci przyswajają wiedzę na temat Sudanu w bardzo ograniczonym zakresie. Wykłady pracowników z UOFK będą możliwością do pozyskania wiedzy z pierwszej ręki o nowych nie publikowanych jeszcze odkryciach. Ponadto pracownicy UKSW będą mogli rozszerzyć w przyszłości swoje pole badawcze dzięki kontaktom i współpracy z pracownikami Uniwersytetu Chartumskiego.

Współpraca będzie miała wpływ również na UOFK. Przedmiotem badań prowadzonych przez naukowców z UKSW są w dużym stopniu studia nad chrześcijaństwem. Obszar pomiędzy pierwszą a szóstą kataraktą na Nilu został schryścianizowany już w VI w. i pozostający pod wpływem chrześcijaństwa przez większość średniowiecza. Polacy mają duże osiągnięcia w zakresie badań nad chrześcijaństwem średniowiecznym w Nubii, sięgające czasów Kazimierza Michałowskiego i tzw. Kampanii Nubijskiej związanej z ratowaniem zabytków, które mogły ulec zatopieniu poprzez spiętrzone wody Nilu. Doświadczenia przekazane pracownikom Uniwersytetu Chartumskiego, wzbogacą wiedzę sudańskich badaczy na temat średniowiecznego chrześcijaństwa w ich kraju, ale także pozwolą na rozszerzenie dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego.

Specjaliści z UKSW w dziedzinie nubiologii, wzbogacą program nauczania UOFK, zaprezentują studentom wysoki poziom naukowy i nowoczesne metody dydaktyczne. Ponadto studenci z Sudanu, zobaczą, że ich

chrześcijańskie zabytki sztuki i archeologii są cenione na świecie, a chrześcijańska spuścizna późnej starożytności i średniowiecza cieszy się dużym zainteresowaniem w Europie. Projekt podniesie też rangę UOFK, jako bardziej międzynarodowej uczelni. Uczelnia zdobędzie doświadczenie współpracy w projekcie międzynarodowym, które będzie mogła wykorzystać w kolejnych współpracach z organizacjami z zagranicy. Zgodnie z postulatami zawartymi w Partnership & International Agreements UOFK na lata 2023-2027 współpraca zagraniczna jest jednym z priorytetów.

Podczas wyjazdów do Sudanu poświęconych historii sztuki chrześcijańskiej pracownicy UKSW będą nie tylko prowadzić zajęcia z tej tematyki na UOFK, ale także przyczynią się do wzrostu kompetencji pracowników innych instytucji w regionie. Planowane są bowiem szkolenia z zakresu ww. tematyki dla kuratorów galerii sztuki nubijskiej Sudańskiego Muzeum Narodowego w Chartumie (przewidywany udział ok 8 osób) oraz inspektorów National Corporation for Antiquities and Museums (NCAM) (przewidywany udział 15 osób). Jest duże zapotrzebowanie na takie szkolenia, gdyż pracownikom tych instytucji brakuje wiedzy o sztuce chrześcijańskiej. Wiedza ta nie jest bowiem wykładana na uczelniach w Sudanie, a jest im potrzebna do pracy, gdyż posiadają oni w swoich zbiorach liczne zabytki kultury chrześcijańskiej. Szkolenia te byłyby otwarte także dla innych osób zainteresowanych podniesieniem swojej wiedzy i kwalifikacji.

Projekt przyczyni się do podniesienia rangi Polski za granicą jako kraju specjalistów z zakresu archeologii i historii sztuki terenów starożytnej krainy Nubii. Ważne jest pokazanie, iż Polska nie była nie była krajem kolonialnym, natomiast polskie prace miały charakter ratunkowy i przyczyniły się do wzbogacenia wiedzy na temat historii i kultury Sudanu. Pozytywnym rezultatem projektu będzie upowszechnienie wiedzy o Sudanie, a zwłaszcza jego chrześcijańskim dziedzictwie poprzez cykl otwartych wykładów prowadzonych przez pracowników UKSW oraz UOFK. Odbiorcami działań upowszechniających będą uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, szczególnie w dzielnicy Bielany oraz słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku a także poszczególne jednostki zainteresowane historią i kulturą starożytną i średniowieczną. Możliwość upowszechniania rezultatów projektu przez UKSW na poziomie lokalnym stwarza współpraca UKSW z Dzielnicą Bielany w Warszawie (umowa o współpracy podpisana 17 marca 2008 r.), gdzie UKSW ma swoją siedzibę.

Współpraca ta przewiduje prowadzenie w szkołach na terenie Dzielnicy zajęć międzyszkolnych i pozalekcyjnych przez doświadczonych i wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich UKSW. Dzieci i młodzież będą mogły zobaczyć realia prac wykopaliskowych w Sudanie i skonfrontować go z obrazem przekazany przez Henryka Sienkiewicza.

Dodatkowo podczas trwania projektu, a także po jego zakończeniu, planowana jest organizacja kilku popularnonaukowych spotkań otwartych w Muzeum Narodowym w Warszawie poświęconych kulturze i sztuce Nubii. Od czasu nowego otwarcia Galeria Faras w Muzeum Narodowym w Warszawie w 2017 widać duże zainteresowanie pasjonatów sztuki tą tematyką.

Ponadto, poprzez współpracę z Polskim Towarzystwem Afrykanistycznym zorganizowane zostaną wykłady upowszechniające projekt w regionie. Okazją do przekazania informacji na temat doświadczeń zdobytych podczas projektu będzie udział w panelu eksperckim podczas festiwalu Afrykamera, odbywających się corocznie.

Projekt wpłynie na studentów i kadrę WNHS UKSW, podniesienie jakości nauczania w specyficznej dla Instytutu Archeologii i Instytutu Historii Sztuki tematyce sztuki i archeologii wczesnochrześcijańskiej i średniowiecznej, co przyczyni się do ogólnego podniesienia jakości studiów na WNHS.

Dzięki włączeniu nabytej dzięki projektowi wiedzy z nubioлогии do programów nauczania, powstaną nowe sylabusy zajęć, konsultowane z ekspertami z zagranicznych uczelni partnerskich, które będą wykorzystywane w kształceniu w kolejnych latach. Odbiorcami zmodernizowanych sylabusów będą studenci archeologii i historii sztuki na UKSW (średnio 70 studentów I stopnia i 30 studentów II stopnia w każdym roku akademickim). Monitorowanie i ocena rezultatów mobilności w postaci zmodernizowanego programu nauczania na ww. kierunkach odbędzie się przez analizę przez Władze Wydziału i Dział Innowacji Dydaktycznych corocznych anonimowych ankiet studentów uczestniczących w zajęciach.

Rezultaty projektu przede wszystkim w postaci nabytej wiedzy i doświadczeń z Sudanu, będą upowszechniane poprzez udział uczestników mobilności i koordynatora projektu w audycjach radiowych oraz publikacjach popularnonaukowych w czasopiśmie tematycznym jak np. Archeologia Żywa (średni nakład 9 tys. egzemplarzy). Zapewni to dotarcie do szerokiej grupy odbiorców na poziomie ogólnopolskim. Ponadto rezultaty projektu będą prezentowane przez pracowników UKSW i UOFK na odbywających się cyklicznie, co 4 lata, międzynarodowych kongresach studiów nubiologicznych, w których uczestniczy zwykle ok 300 uczestników. Najbliższy taki kongres odbędzie się w 2026 r. w Monachium. Będzie on okazją do dzielenia się rezultatami projektu przede wszystkim doświadczeniami wzajemnej współpracy oraz pokazaniem jak naukowcy z różnych krajów mogą wzajemnie wzbogacać swoją wiedzę i podnieść poziom kształcenia w swoich uczelniach.

AMERYKA ŁACIŃSKA (REGION 10)

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku

Koordynator wydziałowy projektu: dr hab. Jerzy Romanowski prof. ucz.

współpraca z

El Colegio de la Frontera Sur (MEKSYK)

ADEKWATNOŚĆ STRATEGII

Współpraca będzie prowadzona pomiędzy Wydziałem Biologii i Nauk o Środowisku (WBNS) i Sustainability Science Department działającym w Oddziale Campeche (Unidad Campeche) meksykańskiej uczelni El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR). Od 2001 do 2005 r. pracownicy Sekcji Ekologii Człowieka na WFCH, a następnie WBNS UKSW prowadzili wykłady i ćwiczenia dla studentów studiów magisterskich w Meridzie (stolica stanu Jukatan, Meksyk), w tamtejszym Centrum Badań Naukowych i Studiów Podyplomowych (CINVESTAV). W tym czasie utrzymywano liczne kontakty między CINVESTAV-UKSW-ECOSUR. UKSW w 2019 r. złożył projekt współpracy w ramach Erasmus+ KA107 z ECOSUR. Projekt zakładał wymianę pracowników naukowych w celu przeprowadzenia zajęć z biologii z zakresu ekologii człowieka. Niestety nagła śmierć koordynatora projektu z UKSW postawiła pod znakiem zapytania realizację projektu. Udało się jednak zrealizować mobilności, a wyjazd pracownika WBNS zaowocował modyfikacją tematyki współpracy w obszar oddziaływania inwestycji gospodarczych na środowisko przyrodnicze, jak oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin rzecznych oraz inwazyjnych gatunkach owadów. Obie uczelnie liczą na to, że nowe kontakty z Sustainability Science Department w ECOSUR, zintensyfikują współpracę międzyuczelnianą. Udana realizacja wcześniejszego projektu z ECOSUR otworzyła nowe możliwości współpracy w zakresie biologii środowiskowej. Uczelnie zrealizowały z sukcesem projekt KA107 w latach 2019-2022. Wykonawcy projektu zachowują dobry kontakt. W planowanym projekcie wykłady posłużą przedstawieniu problemów ochrony różnorodności biologicznej i metod oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin rzecznych w Polsce, oraz Zatoki Meksykańskiej. Planowane jest też przeprowadzenie w ECOSUR warsztatów z terenowych metod monitoringu gatunków inwazyjnych.

Ponadto, współpraca międzynarodowa z zagranicznymi uczelniami, a w szczególności zajęcia prowadzone przez wykładowców z Meksyku na UKSW, jest realizacją celu operacyjnego nr 1 celu strategicznego nr 2 Strategii Rozwoju UKSW na lata 2022-2025, który zakłada umiędzynarodowienie programów studiów i zwiększenie liczby kursów prowadzonych w językach obcych. Także wytyczne dotyczące poprawy jakości kształcenia przedstawione przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, zakładają zwiększenie udziału wykładowców z zagranicy w procesie kształcenia. Współpraca ta wpisuje się też w strategię umiędzynarodawiania WBNS. Strategia Rozwoju WBNS na lata 2022-2025 wyznacza zadanie zwiększenia w Instytucie Nauk Biologicznych międzynarodowej mobilności naukowej. Planowany projekt odpowiada również na potrzebę umiędzynarodowienia wśród studentów i pracowników WBNS, wyrażoną Uchwałą 5/2023 Rady Wydziału WBNS z 13.01.2023 w sprawie wprowadzenia procedury aktywizacji studentów i pracowników w zakresie umiędzynarodowienia i monitorowania umiędzynarodowienia na Wydziale.

Dwie komisje Państwowej Komisji Akredytacji oceniając kierunki prowadzone na WBNS (biologia, inżynieria środowiska) wskazały na konieczność aktywnych działań dotyczących internacjonalizacji. Obecność zagranicznych studentów uruchomi zajęcie w j. angielskim i zwiększy atrakcyjność oferty edukacyjnej Wydziału, a także będzie bodźcem dla studentów UKSW do wyjazdów na Erasmus+.

Od początku powstania, ECOSUR miał na celu internacjonalizację efektów swojej pracy, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju populacji południowej granicy Meksyku. W dokumencie „Programa Institutional 2022-2024” ECOSUR wyznaczył cel priorytetowy nr 4, polegający na promowaniu współpracy międzyinstytucjonalnej, szczególnie w zakresie problemów, które dotyczą ludność południowej granicy Meksyku. Chodzi o taką współpracę międzyinstytucjonalną, która przyniesie rezultaty z korzyścią dla ludności lokalnej.. Planowana współpraca z UKSW dot. oceny oddziaływania inwestycji gospodarczych na obszary cenne przyrodniczo, w tym metod angażowania interesariuszy zewnętrznych (mieszkańców, samorządy) w proces opracowania scenariuszy rozwoju gospodarczego takich obszarów, wpisuje się w strategię ECOSUR. Umiędzynarodowienie dla ECOSUR jest ważne też dlatego, że ma na celu utrzymanie najnowocześniejszych praktyk akademickich przez włączenie do zajęć lekcyjnych języka obcego i zagranicznych strategii nauczania.

Większość partnerów zagranicznych ECOSUR stanowią uczelnie środkowoamerykańskie, dlatego też współpraca z europejską uczelnią, podniesie rangę ich uczelni. Projekt umożliwi także współpracę zagraniczną ECOSUR, która nie jest dofinansowywana przez subwencje, jakie otrzymuje ten uniwersytet. Istotnym kierunkiem współpracy między WBNS UKSW i ECOSUR jest nieustanne podejmowanie działań na rzecz rozwoju i zwiększenia zakresu ich umiędzynarodowienia. Kraje Europy Środkowej nie są wystarczająco reprezentowane w historii ECOSUR. Podobnie WBNS nie prowadził współpracy z innymi ośrodkami krajów Ameryki Łacińskiej. Oba ośrodki dydaktyczno-naukowe mają jednak zbieżne zainteresowania naukowe ochroną obszarów cennych przyrodniczo. Realizacja wspólnego projektu z udziałem ich kadry akademickiej wzmocni wzajemną relację przez wzbogacenie oferty dydaktycznej przy jednoczesnym uwzględnieniu systemów kulturowych, zasobów naturalnych i bogactwa biologicznego

Bezpośrednią korzyść odniosą wyjeżdżający pracownicy i studenci, dzięki wymianie wiedzy i doświadczeń, rozwijaniu międzynarodowych kontaktów, a także szerszej świadomości kulturowej. Ponieważ planowana tematyka projektu wykracza poza czystą wiedzę biologiczną i dotyczy praktyki ochrony środowiska, obie instytucje zdobędą możliwość merytorycznego wspierania decyzji, dot. oddziaływania inwestycji gospodarczych na środowisko przyrodnicze w Polsce i Meksyku. Projekt umożliwi mobilności zagraniczne studentów i pracowników ECOSUR uczelni o bardzo ograniczonych środkach na współpracę międzynarodową.

Planowane jest przeprowadzenie przez pracowników WBNS UKSW w ECOSUR warsztatów z terenowych metod monitoringu gatunków inwazyjnych. Warsztaty te byłyby otwarte dla szerszej liczby zainteresowanych, w tym organizacji ekologicznych, chcących pozyskać potrzebne umiejętności do pracy w terenie. Wykład pracownika UKSW w Meksyku dot. oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin

rzecznych wzbudził zainteresowanie kilkuset osób w Meksyku, w tym działaczy organizacji ekologicznych. Współpraca w ramach projektu pogłębi wymianę doświadczeń w zakresie angażowania interesariuszy zewnętrznych w procesach oceny scenariuszy rozwoju gospodarczego obszarów cennych przyrodniczo, co stanowi spore wyzwanie w ochronie Zatoki Meksykańskiej. Z kolei prowadzony przez ECOSUR monitoring przyrody i utrzymanie zrównoważonego rozwoju półwyspu Jukatan i Zatoki Meksykańskiej będzie stanowić inspirujący przykład dla działań realizowanych w dolinie Wisły i Zatoce Gdańskiej przez pracowników i studentów UKSW.

Obecnie Meksyk doświadcza silnego spadku wsparcia nauki ze strony rządu federalnego. Jukatan to jeden z najstabilniej rozwiniętych regionów Meksyku, gdzie internacjonalizacja akademicka jest bardzo ograniczona. Projekt Erasmus+ jest jednym z niewielu dostępnych programów pozwalających przezwyciężyć ten problem, dając miejscowym studentom szansę na krótkie wizyty międzynarodowe.

Obszarem współpracy jest wymiana doświadczeń i umiejętności metodologicznych w zakresie oceny efektów oddziaływania gospodarki na środowisko przyrodnicze i analiz różnorodności biologicznej. Prawidłowa ocena ekologicznych kosztów planowanych przedsięwzięć gospodarczych stanowi priorytetowe zadanie biologii środowiskowej zarówno w Polsce, jak i w Meksyku. Pracownicy dwóch instytucji posiadają różne doświadczenia w zakresie angażowania interesariuszy zewnętrznych, wykorzystania modeli komputerowych i metod monitoringu. Merytoryczny zakres projektu został uzgodniony przez obie strony i odpowiada potrzebom obu instytucji i ich otoczenia społecznego.

Grupy w obu instytucjach są zainteresowane wymianą doświadczeń i perspektyw o dziewiczych i uprawianych lasach, w tym między innymi o różnorodności genetycznej, ekologii populacji, technologii rozmnażania, interakcji między roślinami a drobnoustrojami, biologicznej kontroli patogenów, zarządzania, odporności, adaptacji do zmian klimatycznych, gleboznawstwa i sekwestracji dwutlenku węgla. Zbieżność zainteresowań naukowych, a także różnice biologiczne wynikające z innej flory i fauny (Europejskie lasy a mezoamerykańskie dżungle) jak i odmiennych uwarunkowań społecznych; sprawiają, że wymiana pomiędzy tymi uczelniami będzie bardzo ubogacająca. Uczni i organizacje ekologiczne w Meksyku, zainteresowani są wymianą doświadczeń w zakresie angażowania interesariuszy zewnętrznych (mieszkańców, samorządy) w proces opracowania scenariuszy rozwoju gospodarczego obszarów cennych przyrodniczo, co jest realizowane z sukcesem w Polsce, a stanowi jeszcze spore wyzwanie w Meksyku. Z kolei pracownicy UKSW, realizujący zadania w dolinie Wisły i Zatoki Gdańskiej liczą na wymianę doświadczeń z ECOSUR, który zaangażowany jest zrównoważonego rozwoju półwyspu Jukatan i Zatoki Meksykańskiej.

W projekcie wnioskujemy o wyjazdy 3 pracowników UKSW do ECOSUR. Realizacja tych mobilności ma na celu zapoznanie studentów i wykładowców ECOSUR z analizą scenariuszy dla oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin rzecznych w Polsce oraz zachęcenie studentów ECOSUR możliwością przyjazdu na UKSW w celu zdobywania wiedzy poza Meksykiem. Zależy nam też na przyjęciu 2 wykładowców z ECOSUR na UKSW, co przyczyni się do wspólnych działań w zakresie nauczania i realizacji praktycznych zajęć z biologii środowiskowej. UKSW pragnie przyjąć 2 studentów studiów II stopnia z ECOSUR. ECOSUR Campeche nie prowadzi studiów I stopnia, jedynie II i III stopnia. WBNS ma do zaoferowania studentom ECOSUR cenną wiedzę z na temat europejskiego zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnym, którą będą mogli zaimplementować w swoim regionie w Meksyku.

WPŁYW PROJEKTU ORAZ UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Studenci UKSW skorzystają z projektu, zdobywając wiedzę o zagadnieniach ochrony środowiska i ocenie różnorodności biologicznej w Meksyku. Choć projekt nie przewiduje mobilności studentów UKSW, to zostaną oni zachęcani do aktywnego udziału w innych programach wymiany międzynarodowej. Mobilność

podniesie także kwalifikacje dydaktyczne wykładowców i będzie nowym doświadczeniem w pracy ze studentami z innego kręgu kulturowego. Wzrośnie ich wiedza o różnorodności środowisk przyrodniczych w słabo znanym regionie zoogeograficznym krainy Neotropikalnej. Pracownicy rozszerzą swoje kompetencje w zakresie oceny efektów oddziaływania gospodarki na środowisko przyrodnicze. Nawiążą także bezpośrednie kontakty i współpracę naukową z naukowcami wizytowanego kraju. Projekt umożliwi podniesienie wskaźnika stopnia umiędzynarodowienia Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku oraz całego Uniwersytetu. Mobilność wzmocni współpracę naukową Instytutu Nauk Biologicznych z naukowcami w Meksyku w zakresie ekologii, ochrony i zarządzania ekosystemami naturalnymi i przekształconymi. Materiały i doświadczenia zebrane podczas mobilności zostaną wykorzystane dla promocji Wydziału i rekrutacji studentów na kierunki biologia i inżynieria środowiska. Dodatkowo wykład partnera na UKSW zostanie włączony do cyklu „Wykłady WBNS dla społeczności akademickiej,” więc wiedzę będą czerpać także pracownicy i studenci UKSW spoza Wydziału, zainteresowani wiedzą z ochrony środowiska i bioróżnorodności, prezentowaną w przystępny dla nich popularnonaukowy sposób.

Studenci ECOSUR poznają metody terenowych badań entomologicznych i posiadają wiedzę o polskiej przyrodzie. Wizyty pracowników UKSW zmotywują studentów ECOSUR do przełamywania bariery języka angielskiego, a kontrastowe modele (las europejski kontra mezoamerykańskie dżungle) pomagają uczniom zrozumieć, w jaki sposób nauka może ujawnić to samo zjawisko naturalne, takie jak ekologia populacji, przy użyciu różnych podejść metodologicznych i modeli biologicznych. Dodatkowo, dzięki studiom w Polsce, poznają całkowicie inne pod względem flory i fauny lasy europejskie, co ubogaci ich doświadczeniem różnorodności biologicznej z pierwszej ręki (do tej pory skupiają się oni głównie na mezoamerykańskich dżunglach). Niskie nakłady na naukę i edukację w Meksyku ograniczają międzynarodowe wyjazdy studentów. Projekt stworzy zatem możliwość zdobywania wiedzy i doświadczeń przez młodych ludzi z Meksyku w Europie. Studenci, którzy wezmą udział w wymianie, poznają laboratoria UKSW, a także opracują zagadnienie naukowe w konsultacji z pracownikiem WBNS. Dzięki temu nabędą doświadczenia w realizacji projektów, a także poznają kulturę naszego kraju. Dodatkowo, studenci ECOSUR zdobędą możliwość uczenia się na europejskiej uczelni.

Wzrosną też kompetencje dydaktyczne i badawcze pracowników ECOSUR. Nawiążą oni międzynarodową współpracę z pracownikami UKSW, ważną dla pozycjonowania obu uczelni. Przyjazdy pracowników UKSW wpłyną bezpośrednio na kadre ECOSUR poprzez zwiększenie ich wiedzy na temat europejskiego zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi. Liczą oni na dalszą współpracę, dotyczącą przeprowadzania weryfikacji treści kursów, opracowywania propozycji projektów, wspólnego poszukiwania funduszy lub współrealizowania projektów z udziałem studentów z obu instytucji. Dodatkowo wzmocnione zostaną sieci zawodowe. Co więcej, wizyty pracowników UKSW niewątpliwie wniosą nowy punkt widzenia na prowadzenie zajęć akademickich, takich jak studia podyplomowe, strategie oceniania, podejścia eksperymentalne, modele biologiczne i podobne działania.

W misji i strategii ECOSUR, „Programa Instytucjonal 2022-2024”, wyrażona jest aproba szczególnie dla tych projektów międzynarodowych, które będą miały wpływ na społeczeństwo lokalne i region. Obydwie uczelnie łączy bowiem wspólny obszar zainteresowań tj. zrównoważona gospodarka leśna w systemach społeczno-ekologicznych. Już poprzedni wykład wyjeżdżającego pracownika WBNS UKSW dot. analizy scenariuszy dla oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin rzecznych w Polsce, wzbudził zainteresowanie kilkuset osób. W wykładzie uczestniczyła nie tylko lokalna i regionalna kadra naukowa, ale też działacze organizacji ekologicznych w Meksyku, którzy zainteresowani byli wymianą doświadczeń w zakresie angażowania interesariuszy zewnętrznych (mieszkańców, samorządy) w proces opracowania scenariuszy rozwoju gospodarczego obszarów cennych przyrodniczo, co jest realizowane z sukcesem w Polsce, a stanowi jeszcze spore wyzwanie w Meksyku. Zauważając tę potrzebę po stronie meksykańskiej, pracownicy WBNS UKSW są bardzo chętni do pogłębienia współpracy, aby przyczynić się do rozwiązania problemów lokalnych i regionalnych, w tym ochrony różnorodności biologicznej i metod oceny efektów ekologicznych przekształcania terenów Zatoki Meksykańskiej. Planują także przeprowadzenie w ECOSUR warsztatów terenowych metod monitoringu gatunków inwazyjnych. Efekty współpracy wpisują się w wyznaczony przez ECOSUR cel priorytetowy współpracy międzyinstytucjonalnej

prowadzącej do innowacji społeczno-środowiskowych w zakresie problemów, które dotyczą ludność południowej granicy Meksyku. Wiedza i ekspertyza badaczy UKSW przyczyni się do realizacji tak cenionego przez ECOSUR związku między nauką a społeczeństwem. Wiedza i umiejętności nabyte przez pracowników i studentów ECOSUR z zakresu oddziaływania inwestycji gospodarczych na środowisko przyrodnicze, jak np. oceny efektów ekologicznych przekształcania dolin rzecznych oraz inwazyjnych gatunkach owadów, zapewnią im narzędzia do oddziaływania na rozwój geograficzny południowej granicy Meksyku.

Doświadczenia zebrane w projekcie posłużą do edukacji przyrodniczej w Dzielnicy Bielany (umowa w otoczeniu społecznym Warszawy i Mazowsza, jako nowoczesnej uczelni, otwartej na świat. Jest także ważny dla przedstawienia UKSW jako kompletnego uniwersytetu, aktywnie działającego na polu nauk ścisłych i przyrodniczych. Wzrost kompetencji pracowników WBNS UKSW w zakresie oceny oddziaływania na środowisko, będzie miał także znaczenie krajowe, gdyż posłuży dalszym analizom dotyczącym ochrony doliny Wisły i Zalewu Wiślanego.

Jukatan stanowi jeden z słabiej rozwiniętych regionów Meksyku. Realizacja projektu stwarza możliwość podjęcia współpracy międzynarodowej dla mieszkańców tego regionu. Niskie nakłady na naukę i edukację w Meksyku ograniczają międzynarodowe kontakty pracowników i studentów.

Obecnie Meksyk doświadcza silnego spadku wsparcia nauki i technologii ze strony rządu federalnego, ograniczając lub eliminując możliwości otrzymywania przez studentów stypendiów na studia wyższe na zagranicznych uniwersytetach. Półwysep Jukatan (gdzie leży Campeche) to jeden z najsłabiej rozwiniętych regionów Meksyku, gdzie internacjonalizacja akademicka jest bardzo ograniczona. Projekt Erasmus+ jest jednym z niewielu dostępnych programów pozwalających przezwyciężyć ten problem, dając miejscowym studentom szansę na krótkie wizyty międzynarodowe.

Rezultaty i działania w ramach projektu będą prezentowane na stronach internetowych wydziału i uczelni, w mediach społecznościowych (LinkedIn, Instagram, i innych), a także na seminariach i wideokonferencjach. Oczekiwana jest także co najmniej jedna wspólna publikacja partnerów projektu.

Dziekanat WBNS wspiera pracowników po wyjeździe w rozpowszechnieniu wyników projektu na seminarium, na stronach WBNS i UKSW, oraz w mediach społecznościowych.

Natomiast w ECOSUR odbędą się seminaria, wideokonferencje i publikacje, a informacja zostanie opublikowana również w ich mediach społecznościowych. ECOSUR ma doświadczenie w prowadzeniu seminariów na szeroko-dostępnych platformach: wykład wyjeżdżającego pracownika UKSW w 2022 r. w formie seminarium na platformach Facebook i Bluejeans był transmitowany dla kilkuset uczestników w Meksyku.

W Polsce odbiorcami seminariów i prezentacji upowszechniających rezultaty mobilności będą: studenci biologii i inżynierii środowiska I i II stopień (50 osób), studenci innych kierunków UKSW (20 osób), pracownicy WBNS (20 osób), uczniowie patronackiego LO w Piastowie (50 osób); media społecznościowe: 500 – 1000 osób (przeciętna liczba wyświetleń materiałów WBNS). Natomiast w kraju partnerskim studenci II i III stopnia, pracownicy ECOSUR w 3 miastach, członkowie ekologicznych NGOs, użytkownicy platform Facebook i Bluejeans (około 500 osób).

Miarą powodzenia projektu będzie poprawa stopnia umiędzynarodowienia wydziału i uczelni w ocenach Polskiej Komisji Akredytacyjnej i rankingu Perspektyw. Oczekiwana jest poprawa wyników rekrutacji na studia I i II stopnia głównie na kierunku biologia, a także inżynieria środowiska. Oczekiwana jest co najmniej jedna wspólna publikacja partnerów projektu. Włączenie nabytej wiedzy z terenów południowego Meksyku do programów nauczania, poszerzenie jej o zdobytą perspektywę partnera zagranicznego np. powstaną nowe sylabusy zajęć, konsultowane z ekspertami z zagranicznych uczelni partnerskich, które będą wykorzystywane w kształceniu w kolejnych latach. Odbiorcami zmodernizowanych sylabusów będą studenci biologii i inżynierii środowiska UKSW (średnio 85 studentów I stopnia i 35 studentów II stopnia) w każdym roku akademickim. Monitorowanie i ocena rezultatów mobilności w postaci zmodernizowanego programu nauczania na ww. kierunkach odbędzie się przez analizę przez Władze Wydziału i Dział Innowacji Dydaktycznych corocznych anonimowych ankiet studentów osób uczestniczących w zajęciach.